

«Νόμος-Πλαίσιο για τα απόβλητα»

Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
της 19^{ης} Νοεμβρίου 2008
«για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

(άρθρο 1 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου προσαρμόζεται η εθνική νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Νοεμβρίου 2008 (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 312/3 της 22.11.2008).

Ο παρών νόμος θεσπίζει κατευθύνσεις, μέτρα, όρους και διαδικασίες για την παραγωγή και τη διαχείριση των αποβλήτων, ώστε κυρίως μέσω της πρόληψης, ή/και της μείωσης της παραγωγής και της επικινδυνότητας των αποβλήτων και της βέλτιστης διαχείρισής τους, να εξασφαλίζεται ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και να περιοριστεί η χρήση των φυσικών πόρων.

Άρθρο 2

(άρθρο 2 της Οδηγίας)

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

1. Εξαιρούνται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου τα ακόλουθα:
 - α) τα αέρια απόβλητα που εκλύονται στην ατμόσφαιρα,
 - β) τα εδάφη στον αρχικό χώρο (επιτόπου), που περιλαμβάνουν ρυπασμένη γη, η οποία δεν έχει ακόμα εκσκαφθεί, και τις κατασκευές που συνδέονται μόνιμα με αυτήν.
 - γ) μη ρυπασμένη γη και άλλα φυσικά υλικά, που έχουν εκσκαφθεί κατά τη διάρκεια κατασκευαστικών δραστηριοτήτων, εφόσον είναι βέβαιο ότι τα υλικά αυτά θα χρησιμοποιηθούν στη φυσική τους κατάσταση για κατασκευές στον χώρο, από τον οποίο έγινε η εκσκαφή,
 - δ) τα ραδιενεργά απόβλητα,
 - ε) τα αποχαρακτηρισμένα εκρηκτικά,
 - στ) τα περιττώματα, εφόσον δεν καλύπτονται από την παράγραφο 2, στοιχείο (β), το άχυρο και άλλα φυσικά ακίνδυνα υλικά προερχόμενα από τη γεωργία ή τη δασοκομία τα οποία χρησιμοποιούνται στη γεωργία ή τη δασοκομία ή για την παραγωγή ενέργειας από βιομάζα με διαδικασίες ή μεθόδους που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον και δεν θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία.
2. Τα ακόλουθα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, εφόσον η διαχείριση τους διέπεται από άλλες ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:
 - α) λύματα αστικού τύπου,
 - β) ζωικά υποπροϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των μεταποιημένων προϊόντων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 όπως έχει αντικατασταθεί από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, εκτός από εκείνα που προορίζονται για αποτέφρωση, υγειονομική ταφή ή χρήση σε εγκαταστάσεις βιοαερίου ή κομποστοποίησης ή/και λιπασματοποίησης,

- γ) πτώματα ζώων, τα οποία αποθνήσκουν εκτός σφαγείων, συμπεριλαμβανομένων ζώων που θανατώνονται για την εξάλειψη επιζωοτιών και διατίθενται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002, όπως έχει αντικατασταθεί από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.
- δ) απόβλητα που προκύπτουν από εργασίες έρευνας, εξόρυξης, επεξεργασίας και αποθήκευσης ορυκτών πόρων και από τις εργασίες εκμετάλλευσης λατομείων που καλύπτονται από την Οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την ΚΥΑ 39624/2209/Ε.103/2009 (ΦΕΚ Β/2076).
3. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από άλλες σχετικές νομοθετικές διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας, τα ιζήματα που επανατοποθετούνται σε επιφανειακά ύδατα με σκοπό τη διαχείριση των υδάτων και των υδάτινων οδών ή την πρόληψη πλημμυρών ή την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων ή τον μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, εφόσον αποδειχθεί ότι τα ιζήματα αυτά δεν είναι επικίνδυνα.
4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ και των εκάστοτε συναρμοδίων Υπουργών, καθορίζονται ειδικοί κανόνες, για συγκεκριμένες περιπτώσεις ή για την εφαρμογή των διατάξεων της παρόντος νόμου, σχετικά με τη διαχείριση συγκεκριμένων κατηγοριών αποβλήτων.

Άρθρο 3
(άρθρο 3 της Οδηγίας)
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. απόβλητα: κάθε ουσία ή αντικείμενο, το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει,
2. επικίνδυνα απόβλητα: τα απόβλητα που εμφανίζουν μια ή περισσότερες από τις επικίνδυνες ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα III,
3. απόβλητα έλαια: τα ορυκτέλαια ή τα συνθετικά λιπαντικά ή τα βιομηχανικά έλαια που δεν είναι πλέον κατάλληλα για τη χρήση, για την οποία αρχικώς προορίζονταν, όπως τα χρησιμοποιημένα έλαια κινητήρων εσωτερικής καύσης, τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων, τα λιπαντικά έλαια, τα έλαια για στροβίλους και τα υδραυλικά έλαια,
4. βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα): τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απορρίμματα τροφών και μαγειρείων από σπίτια, εστιατόρια, εγκαταστάσεις ομαδικής εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων,
5. παραγωγός αποβλήτων: κάθε πρόσωπο, του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα (αρχικός παραγωγός αποβλήτων) ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών,
6. κάτοχος αποβλήτων: ο παραγωγός αποβλήτων ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στην κατοχή του οποίου ευρίσκονται τα απόβλητα,
7. έμπορος: οιαδήποτε επιχείρηση, η οποία ενεργεί ως εντολέας για την αγορά και την περαιτέρω πώληση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπόρων που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων,
8. μεσίτης: οιαδήποτε επιχείρηση, η οποία οργανώνει την ανάκτηση ή τη διάθεση αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των μεσιτών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων,
9. διαχείριση αποβλήτων: η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών, καθώς και της επίβλεψης των χώρων διάθεσης και των ενεργειών, στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες,

10. συλλογή: η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων,
11. χωριστή συλλογή: η συλλογή όπου μια ροή αποβλήτων διατηρείται χωριστά με βάση τον τύπο και τη φύση για να διευκολυνθεί η ειδική επεξεργασία,
12. μεταφορά: το σύνολο των εργασιών μετακίνησης των αποβλήτων προς τους χώρους ή εγκαταστάσεις διάθεσης, ανάκτησης, μεταφόρτωσης ή αποθήκευσης,
13. πρόληψη: τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται πριν μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν:
 - α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων,
 - β) τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, ή
 - γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες,
14. επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν,
15. επεξεργασία: οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες περιλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση,
16. ανάκτηση: οιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας. Στο Παράρτημα II παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών ανάκτησης,
17. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη προεπεξεργασία,
18. ανακύκλωση: οιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης,
19. αναγέννηση αποβλήτων ελαίων: οιαδήποτε εργασία ανακύκλωσης με την οποία μπορούν να παραχθούν βασικά έλαια με τη διύλιση αποβλήτων ελαίων, και συγκεκριμένα με την αφαίρεση των προσμίξεων, των προϊόντων οξείδωσης και των προσθέτων που περιέχονται στα έλαια αυτά,
20. διάθεση: οιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας. Στο Παράρτημα I παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών διάθεσης,
21. βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές: οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 11 της οδηγίας 96/61/ΕΚ.
22. φορέας διαχείρισης αποβλήτων: ο παραγωγός ή ο κάτοχος ή ο μεσίτης ή ο έμπορος αποβλήτων, ο οποίος προβαίνει:
 - α) σε συλλογή – μεταφορά αποβλήτων και διαθέτει την άδεια που προβλέπει το άρθρο 23, παρ. 9 του παρόντος νόμου.
 - β) σε εργασίες διαχείρισης αποβλήτων D1 ως D15 ή R1 ως R13 όπως αυτές ορίζονται στα Παραρτήματα I, II.

Άρθρο 4
(άρθρο 4 της Οδηγίας)

Ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων

1. Στη νομοθεσία και στην πολιτική για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα η ακόλουθη ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης:
 - α) πρόληψη,
 - β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση,
 - γ) ανακύκλωση,
 - δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και
 - ε) διάθεση.
2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, λαμβάνονται μέτρα και προωθούνται οι εναλλακτικές δυνατότητες που παράγουν το καλύτερο από περιβαλλοντική άποψη αποτέλεσμα. Αυτά ενδέχεται να απαιτούν παρέκκλιση από την εφαρμογή της ιεράρχησης για ορισμένα ειδικά ρεύματα αποβλήτων, εφόσον αυτό δικαιολογείται από τον κύκλο ζωής των προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις συνολικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης τους.
3. Η διαμόρφωση της νομοθεσίας και της πολιτικής για τα απόβλητα είναι διαδικασία απόλυτα διαφανής, σε εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας σε ότι αφορά τη διαβούλευση με τους πολίτες και με τους εμπλεκόμενους παράγοντες και τη συμμετοχή τους στη διαδικασία.
4. Κατά τη διαμόρφωση των μέτρων στο πλαίσιο της παρ. 2 θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι γενικές αρχές περί προστασίας του περιβάλλοντος, της προφύλαξης και της αειφορίας, του τεχνικά εφικτού και της οικονομικής βιωσιμότητας, της προστασίας των φυσικών πόρων καθώς και οι συνολικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία, στην οικονομία και στην κοινωνία σύμφωνα με το άρθρα 1 και 13.

Άρθρο 5
(άρθρο 5 της Οδηγίας)

Υποπροϊόντα

1. Μια ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής, πρωταρχικός σκοπός της οποίας δεν είναι η παραγωγή αυτού του στοιχείου, μπορεί να θεωρείται ότι δεν συνιστά απόβλητο όπως αναφέρεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, αλλά υποπροϊόν μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:
 - α) είναι βέβαιη η περαιτέρω χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου,
 - β) η ουσία ή το αντικείμενο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν απ' ευθείας χωρίς άλλη επεξεργασία πέραν της συνήθους βιομηχανικής πρακτικής,
 - γ) η ουσία ή το αντικείμενο παράγεται ως αναπόσπαστο μέρος μιας παραγωγικής διαδικασίας, και
 - δ) η περαιτέρω χρήση είναι σύννομη, δηλαδή η ουσία ή το αντικείμενο πληροί όλες τις σχετικές απαιτήσεις περί προϊόντων και προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας για τη συγκεκριμένη χρήση και δεν πρόκειται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.
2. Με βάση τους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται μέτρα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που καθορίζουν τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου συγκεκριμένες ουσίες ή αντικείμενα να θεωρηθούν υποπροϊόντα και όχι απόβλητα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, παράγραφος 1. Τα μέτρα αυτά, θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2 του παρόντος και τίθενται αυτόματα σε ισχύ.

Άρθρο 6
(άρθρο 6 της Οδηγίας)
Αποχαρακτηρισμός αποβλήτων

1. Ορισμένα προσδιορισμένα απόβλητα παύουν να αποτελούν απόβλητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, εάν έχουν υποστεί εργασία ανάκτησης, περιλαμβανομένης της ανακύκλωσης, και πληρούν ειδικά κριτήρια που καθορίζονται σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:
 - α) η ουσία ή το αντικείμενο χρησιμοποιείται συνήθως για συγκεκριμένους σκοπούς,
 - β) υπάρχει αγορά ή ζήτηση για τη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο,
 - γ) η ουσία ή το αντικείμενο πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις για τους συγκεκριμένους σκοπούς και συμμορφώνονται προς την κειμένη νομοθεσία και τα πρότυπα που ισχύουν για τα προϊόντα, και
 - δ) η χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου δεν πρόκειται να έχει δυσμενή αντίκτυπο στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.Εφόσον απαιτείται, τα κριτήρια περιλαμβάνουν οριακές τιμές για τους ρύπους και συνεκτιμών ενδεχόμενες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις της ουσίας ή του αντικειμένου.
2. Τα μέτρα, σκοπός των οποίων είναι η τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος νόμου δια της συμπλήρωσής του, τα οποία αφορούν στον καθορισμό των κριτηρίων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ορίζουν τον τύπο αποβλήτων, επί των οποίων ισχύουν τα κριτήρια αυτά, θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2 και τίθενται αυτομάτως σε ισχύ. Τα ειδικά κριτήρια αποχαρακτηρισμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, τουλάχιστον για τα αδρανή υλικά, το χαρτί, το γυαλί, το μέταλλο, τα ελαστικά επίσωτρα και τα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας.
3. Τα απόβλητα, τα οποία παύουν να αποτελούν απόβλητα σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, παύουν επίσης να αποτελούν απόβλητα και για τους σκοπούς της ανάκτησης και ανακύκλωσης που αναφέρονται στο Ν. 2939/2001 όπως ισχύει και στις κατά περίπτωση κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, όταν πληρούνται οι απαιτήσεις της εν λόγω νομοθεσίας όσον αφορά την ανακύκλωση ή την ανάκτηση.
4. Εάν δεν έχουν καθορισθεί κριτήρια σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να ορίζεται, κατά περίπτωση, εάν ένα συγκεκριμένο απόβλητο έχει αποχαρακτηρισθεί βάσει της εφαρμοστέας νομολογίας. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, «για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών», όπου απαιτείται από την προαναφερόμενη οδηγία.

Άρθρο 7
(άρθρο 7 της Οδηγίας)
Κατάλογος αποβλήτων

1. Τα μέτρα, τα οποία αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος νόμου, όσον αφορά την ενημέρωση του καταλόγου αποβλήτων που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ (ΕΕ L 204, 21.7.1998, σελ 37), όπως έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις 2001/118/ΕΚ, 2001/119/ΕΚ και 2001/573 της Επιτροπής ΕΚ και ισχύει, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2. Ο κατάλογος αποβλήτων περιλαμβάνει τα επικίνδυνα απόβλητα και λαμβάνει υπόψη την προέλευση και τη σύνθεση των αποβλήτων καθώς και, εφόσον απαιτείται, τις οριακές τιμές συγκέντρωσης επικίνδυνων ουσιών. Ο κατάλογος αποβλήτων είναι δεσμευτικός όσον αφορά στον προσδιορισμό των αποβλήτων που πρέπει να θεωρούνται επικίνδυνα απόβλητα. Η καταχώριση μιας ουσίας ή αντικειμένου στον κατάλογο δεν σημαίνει, κατ' ανάγκη, ότι συνιστά

απόβλητο υπό οιοσδήποτε συνθήκες. Μια ουσία ή αντικείμενο θεωρούνται απόβλητα μόνον εφόσον ανταποκρίνονται στον ορισμό του άρθρου 3, παράγραφος 1.

2. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, είναι δυνατόν, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΚΑ, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, να χαρακτηρίζεται ως επικίνδυνο ένα απόβλητο, ακόμη και αν δεν περιλαμβάνεται ως τέτοιο στον κατάλογο αποβλήτων, εφόσον εμφανίζει μία ή περισσότερες από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Το ΥΠΕΚΑ κοινοποιεί τις περιπτώσεις αυτές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αμελλητί. Τις καταγράφει στην έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 37, παράγραφος 1, και παρέχει στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες. Με βάση τις λαμβανόμενες κοινοποιήσεις, ο κατάλογος αναθεωρείται προκειμένου να αποφασισθεί η προσαρμογή του.
3. Με όμοια απόφαση είναι δυνατόν ένα συγκεκριμένο απόβλητο, το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο αποβλήτων ως επικίνδυνο απόβλητο, και δεν εμφανίζει καμιά από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, να θεωρηθεί ως μη επικίνδυνο απόβλητο. Το ΥΠΕΚΑ κοινοποιεί τις περιπτώσεις αυτές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αμελλητί και παρέχει στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία. Με βάση τις λαμβανόμενες κοινοποιήσεις, ο κατάλογος αναθεωρείται προκειμένου να αποφασισθεί η προσαρμογή του.
4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου συστήνεται γνωμοδοτική επιτροπή, η οποία συγκροτείται από εξειδικευμένους επιστήμονες, εκπροσώπους της Δημόσιας Διοίκησης και εκπροσώπους επιστημονικών φορέων. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία της Επιτροπής.
5. Ο αποχαρακτηρισμός των επικίνδυνων αποβλήτων δεν μπορεί να γίνεται με αραίωση ή ανάμιξη για τη μείωση των αρχικών συγκεντρώσεων επικίνδυνων ουσιών σε επίπεδο χαμηλότερο των οριακών τιμών για το χαρακτηρισμό των αποβλήτων ως επικίνδυνων.
6. Τα μέτρα, τα οποία αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος νόμου, και αφορούν στην αναθεώρηση του καταλόγου προκειμένου να αποφασισθεί η προσαρμογή του σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2, και τίθεται αυτομάτως σε ισχύ.
7. Για κατοπτρικές καταχωρήσεις στον κατάλογο αποβλήτων, η διαδικασία επιλογής μη επικίνδυνης ή επικίνδυνης εκδοχής του αποβλήτου καθορίζεται με εγκύκλιο του ΥΠΕΚΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 8
(άρθρο 8 της Οδηγίας)

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

1. Προκειμένου να ενισχυθούν η επαναχρησιμοποίηση και πρόληψη, η ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης αποβλήτων, το ΥΠΕΚΑ, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, δύναται να λαμβάνει νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα για να εξασφαλίζεται ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατ' επάγγελμα αναπτύσσουν, κατασκευάζουν, μεταποιούν, επεξεργάζονται, πωλούν ή εισάγουν προϊόντα (παραγωγός του προϊόντος) φέρουν διευρυμένη ευθύνη διαχείρισης για τα προϊόντα που καθίστανται απόβλητα ή για τα απόβλητα που προκύπτουν κατά την παραγωγική διαδικασία των προϊόντων.
2. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία αναπτύσσουν, παράγουν, επεξεργάζονται ή εμπορεύονται προϊόντα, τα οποία υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2939/2001 και στις κατά περίπτωση κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα για την εναλλακτική διαχείριση και τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
3. Ο σχεδιασμός των προϊόντων πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε:
 - α) να μειώνεται η παραγόμενη ποσότητα των αποβλήτων και οι αντίστοιχες επιπτώσεις στο περιβάλλον τόσο κατά την παραγωγή όσο και κατά τη συνακόλουθη χρήση των προϊόντων,
 - β) να εξασφαλίζεται ότι η ανάκτηση και η διάθεση των προϊόντων που έχουν καταστεί πλέον απόβλητα, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13.
4. Η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού προϊόντων περιλαμβάνει ιδιαίτερα:
 - α) την ανάπτυξη, παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά προϊόντων, τα οποία είναι κατάλληλα για πολλαπλές χρήσεις, ανθεκτικά από τεχνική άποψη προκειμένου να έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής και, αφού καταστούν απόβλητα, κατάλληλα για ορθή και ασφαλή ανάκτηση και περιβαλλοντικά αποδεκτή διάθεση,
 - β) την ενθάρρυνση στη χρήση αποβλήτων σε αντικατάσταση πρώτων ή/και βοηθητικών υλών κατά την κατασκευή προϊόντων,
 - γ) την επισήμανση των επιβλαβών ουσιών που μπορεί να περιέχουν τα προϊόντα, έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη, τόσο κατά τη χρήση όσο και κατά τη διαχείρισή τους, όταν καταστούν απόβλητα
 - δ) την παροχή στο κοινό πληροφοριών σχετικά με την αποδοχή των επιστρεφόμενων προϊόντων και των αποβλήτων που παραμένουν μετά τη χρήση των προϊόντων αυτών. Επίσης να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση του προϊόντος.
5. Στα μέτρα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορούν να περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την αποδοχή των επιστρεφόμενων προϊόντων και των αποβλήτων που παραμένουν μετά τη χρήση των προϊόντων αυτών, καθώς και τη συνακόλουθη διαχείριση των αποβλήτων και την οικονομική ευθύνη για τις δραστηριότητες αυτές. Στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνεται η υποχρέωση για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό πληροφοριών σχετικά με το βαθμό, στον οποίο το προϊόν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί ή να ανακυκλωθεί.
6. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των παραπάνω το τεχνικώς εφικτό και το οικονομικώς βιώσιμο, καθώς επίσης το σύνολο των επιπτώσεων στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία και οι κοινωνικές επιπτώσεις. Η μέριμνα για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς είναι απαραίτητη.
7. Η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ευθύνης για τη διαχείριση των αποβλήτων, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15, παράγραφος 1, και με την επιφύλαξη της ειδικής υφιστάμενης νομοθεσίας για τις κατηγορίες αποβλήτων και τα προϊόντα.

Άρθρο 9

(άρθρο 9 της Οδηγίας)

Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων

Για τη στήριξη των δραστηριοτήτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και εφαρμογής των αναφερομένων στο άρθρο 29 προγραμμάτων πρόληψης λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις και οι προτάσεις (εάν υπάρχουν) που υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2008/98 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Νοεμβρίου 2008.

Άρθρο 10

(άρθρο 10 της Οδηγίας)

Ανάκτηση

1. Ο παραγωγός ή ο κάτοχος ή ο φορέας διαχείρισης των αποβλήτων υποχρεούται να τα υποβάλλει σε εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με το άρθρο 4 και 13. Οι εργασίες ανάκτησης των αποβλήτων προηγούνται της τελικής διάθεσης. Οι εργασίες ανάκτησης των αποβλήτων διεξάγονται σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς της κείμενης νομοθεσίας.
2. Σε συμμόρφωση με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και για διευκόλυνση ή βελτίωση των εργασιών ανάκτησης, επιβάλλεται η χωριστή συλλογή των αποβλήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που εκδίδονται κατ' επιταγή του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση που δεν έχει προβλεφθεί ειδική διάταξη, και εάν είναι εφικτό από τεχνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης, τα απόβλητα δεν αναμιγνύονται με άλλα απόβλητα ή με άλλα υλικά με διαφορετικές ιδιότητες.

Άρθρο 11

(άρθρο 11 της Οδηγίας)

Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση

1. Με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών ΠΕΚΑ και των συναρμοδίων Υπουργών, εκδίδονται προγράμματα για την επαναχρησιμοποίηση προϊόντων καθώς και για δραστηριότητες προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση ενθαρρύνοντας τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής, τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέσων.
2. Η ανακύκλωση των υλικών πραγματοποιείται σύμφωνα και με τις αρχές του Ν. 2939/2001, όπως ισχύει και τις κατά περίπτωση κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, παρ. 2, του παρόντος νόμου, καθιερώνεται ως το 2015 η χωριστή συλλογή για το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί γενικά, σύμφωνα και με τις προβλέψεις του Ν. 2939/2001 για τις συσκευασίες.
4. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος νόμου και τη μετάβαση σε μια Ευρωπαϊκή Κοινωνία Ανακύκλωσης, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων, μέσω κανονιστικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και που εκδίδονται κατ' επιταγή του παρόντος νόμου, εξασφαλίζεται η επίτευξη των ακόλουθων στόχων:
 - α) έως το 2020, το ποσοστό για προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και για ανακύκλωση πρέπει να ανέλθει, κατ' ελάχιστο, στο 50% του συνολικού βάρους των αποβλήτων υλικών, τουλάχιστον για το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί οικιακής προέλευσης ή άλλης, εφόσον τα προαναφερόμενα απόβλητα υλικά προσομοιάζουν με τα οικιακά απόβλητα.
 - β) έως το 2020, το ποσοστό για προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών πρέπει να ανέλθει, κατ' ελάχιστο, στο 70% του συνολικού βάρους των μη επικινδύνων αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις. Στο ποσοστό αυτό περιλαμβάνεται και η χρήση των μη επικινδύνων αποβλήτων κατασκευών ή/και κατεδαφίσεων για εργασίες επίχωσης. Από τις ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται τα μη επικινδύνα απόβλητα με κωδικό 17 05 04 «χώματα και πέτρες» του καταλόγου αποβλήτων.

5. Ακολουθούνται οι λεπτομερείς κανόνες και τυχόν αναθεωρήσεις των προαναφερόμενων στόχων που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για τις μεθόδους εφαρμογής και υπολογισμού για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους στόχους της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, λαμβανομένου υπόψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2150/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Νοεμβρίου 2002, για τις στατιστικές περί αποβλήτων. Σε αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται μεταβατικές περίοδοι για τα κράτη μέλη με ανακύκλωση, κατά το 2008, μικρότερη του 5 % σε οιαδήποτε κατηγορία αποβλήτων της παραγράφου 2. Τα εν λόγω μέτρα που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, δια συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 39, παράγραφος 2, του παρόντος νόμου.
6. Κάθε τρία χρόνια, το ΥΠΕΚΑ, σύμφωνα με το άρθρο 37, υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις επιδόσεις όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων. Εάν οι στόχοι δεν έχουν εκπληρωθεί, η έκθεση αυτή περιλαμβάνει τους λόγους της αποτυχίας και τις δράσεις που το ΥΠΕΚΑ προτίθεται να αναλάβει για να εκπληρώσει τους στόχους.

Άρθρο 12
(άρθρο 12 της Οδηγίας)

Διάθεση

Ο παραγωγός ή ο κάτοχος των αποβλήτων ή ο φορέας διαχείρισης αποβλήτων, σε περίπτωση που αυτά δεν υποβληθούν σε εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, έχει υποχρέωση να τα διαθέσει με ασφάλεια σύμφωνα με το άρθρο 13.

Άρθρο 13
(άρθρο 13 της Οδηγίας)

Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος

Η διαχείριση των αποβλήτων πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον, και ιδίως:

- α) χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα,
- β) χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές, και
- γ) χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Άρθρο 14
(άρθρο 14 της Οδηγίας)

Κόστος

1. Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων βαρύνει τον αρχικό παραγωγό των αποβλήτων, τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων.
2. Σύμφωνα με το Ν. 2939/2001, όπως ισχύει, το κόστος διαχείρισης των ρευμάτων των αποβλήτων, για τα οποία ισχύει ο παραπάνω νόμος, βαρύνει τους παραγωγούς ή εισαγωγείς των προϊόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

*Άρθρο 15
(άρθρο 15 της Οδηγίας)*

Ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων

1. Με κοινή υπουργική απόφαση του ΥΠΕΚΑ και των συναρμοδίων Υπουργείων καθορίζονται τα μέτρα και οι όροι για τη διαχείριση των αποβλήτων καθώς και οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι αρχικοί παραγωγοί ή άλλοι κάτοχοι αποβλήτων πραγματοποιούν οι ίδιοι την επεξεργασία των αποβλήτων ή αναθέτουν την επεξεργασία σε έμπορο ή σε φορέα διαχείρισης ή σε επιχείρηση που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή σε ιδιωτικό φορέα συλλογής αποβλήτων σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13.
2. Όταν τα απόβλητα μεταφέρονται από τον αρχικό παραγωγό ή κάτοχο σε ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για προκαταρκτική επεξεργασία, αυτό δεν συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, απαλλαγή από την ευθύνη για τη διεξαγωγή μιας εργασίας πλήρους ανάκτησης ή διάθεσης.
Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, στην προαναφερόμενη ΚΥΑ θα καθορίζεται, σε κάθε περίπτωση, η ευθύνη του παραγωγού, του κατόχου, των υπόχρεων φορέων και των φορέων της παραγράφου 1 για την διαχείριση των αποβλήτων και ο επιμερισμός των ευθυνών μεταξύ τους.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος νόμου και με τις διατάξεις του Ν. 2939/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για όσα ρεύματα αποβλήτων έχουν εγκριθεί συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, την ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων αυτών φέρει πλήρως ο παραγωγός του προϊόντος (εγχώρια παραγωγή) ή ο εισαγωγέας, και αυτή μεταβιβάζεται, μέσω των εγκεκριμένων συστημάτων, στους εμπλεκόμενους κάθε φορά διαχειριστές της παραγράφου 1.
4. Με την προαναφερόμενη ΚΥΑ εξασφαλίζεται ότι όλοι οι φορείς διαχείρισης αποβλήτων παραδίδουν τα συλλεγόμενα και μεταφερόμενα απόβλητα σε κατάλληλες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 13.

*Άρθρο 16
(άρθρο 16 της Οδηγίας)*

Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας

1. Στην ΚΥΑ, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 15 και στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) καταγράφονται τα υφιστάμενα και τα προτεινόμενα έργα για την ολοκλήρωση των δικτύων εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και των εγκαταστάσεων ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα και από άλλους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
Κατά παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, για να προστατευτούν τα δίκτυα διαχείρισης των αποβλήτων μπορούν να περιορίζονται οι εισαγωγές αποβλήτων που προορίζονται για αποτεφρωτήρες ταξινομημένους ως ανάκτηση, με απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ, ως αρμόδιας αρχής επίβλεψης του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), εφόσον έχει καταστεί σαφές ότι οι εισαγωγές αυτές θα είχαν ως συνέπεια τη διάθεση των εγχώριων αποβλήτων ή την επεξεργασία τους κατά τρόπο που δεν συνάδει με το ΕΣΔΑ. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης με όμοια απόφαση μπορούν να περιορίζονται οι εξαγωγές αποβλήτων για περιβαλλοντικούς λόγους, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.
2. Στο ΕΣΔΑ αποτυπώνονται όλα τα απαραίτητα δίκτυα για την ολοκληρωμένη διαχείριση όλων των παραγόμενων αποβλήτων στην επικράτεια. Τα δίκτυα σχεδιάζονται κατά τέτοιο τρόπο που να επιτρέπεται στην Κοινότητα, ως σύνολο, να καταστεί αυτάρκης στον τομέα της διάθεσης αποβλήτων και της ανάκτησης των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Επίσης,

στους στόχους του ΕΣΔΑ είναι και η επίτευξη της αυτάρκειας της χώρας μας στον τομέα της διάθεσης αποβλήτων και της ανάκτησης των αποβλήτων, κατά το δυνατόν, λαμβανομένων υπόψη των γεωγραφικών συνθηκών ή της ανάγκης για ειδικευμένες εγκαταστάσεις για ορισμένους τύπους αποβλήτων.

3. Τα προαναφερόμενα δίκτυα επιτρέπουν τη διάθεση των αποβλήτων ή την ανάκτηση των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, με τη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.
4. Κατά την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, λαμβάνεται υπόψη ότι οι αρχές της εγγύτητας και της αυτάρκειας δεν συνεπάγονται ότι η χώρα πρέπει να διαθέτει το πλήρες φάσμα των εγκαταστάσεων τελικής ανάκτησης στο έδαφός της.

Άρθρο 17

(άρθρο 17 της Οδηγίας)

Έλεγχος επικίνδυνων αποβλήτων

Με τις απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις και με το ΕΣΔΑ λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλιστεί ότι η παραγωγή και η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων (η συλλογή, η μεταφορά, η αποθήκευση η επεξεργασία τους και η ασφαλής τελική διάθεση τους), διεξάγονται σε συνθήκες που παρέχουν προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13. Επίσης λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα που διασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα, από την παραγωγή έως τον τελικό προορισμό, και τον έλεγχο των επικίνδυνων αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 35 και 36.

Άρθρο 18

(άρθρο 18 της Οδηγίας)

Απαγόρευση ανάμειξης επικίνδυνων αποβλήτων

1. Απαγορεύεται η ανάμειξη των διαφόρων κατηγοριών επικίνδυνων αποβλήτων, η ανάμειξη επικίνδυνων με μη επικίνδυνα απόβλητα και η ανάμειξη με ουσίες ή υλικά. Η απαγόρευση ανάμειξης περιλαμβάνει και την αραίωση επικίνδυνων ουσιών.
2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, μπορεί να επιτρέπεται η ανάμειξη υπό τους όρους ότι:
 - (α) η εργασία ανάμειξης πραγματοποιείται από φορέα διαχείρισης ή επιχείρηση σε εγκατάσταση που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 23,
 - (β) πληρούνται οι διατάξεις του άρθρου 13 και δεν αυξάνονται οι αρνητικές επιπτώσεις της διαχείρισης των αποβλήτων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, και
 - (γ) η εργασία ανάμειξης είναι σύμφωνη με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
3. Σε περίπτωση που τα επικίνδυνα απόβλητα είναι ήδη αναμειγμένα με άλλα απόβλητα, ουσίες ή ύλες, πρέπει να γίνεται διαχωρισμός, εάν αυτό είναι εφικτό από τεχνικοοικονομική άποψη, και εφόσον απαιτείται για την τήρηση των διατάξεων του άρθρου 13.

Άρθρο 19

(άρθρο 19 της Οδηγίας)

Σήμανση επικίνδυνων αποβλήτων

1. Σύμφωνα με τις υφιστάμενες και τις υπό έκδοση νομοθετικές ρυθμίσεις για την διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων απαιτείται κατά τη συλλογή, τη μεταφορά και την προσωρινή αποθήκευση, τα επικίνδυνα απόβλητα να συσκευάζονται και να σημαίνονται σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή και κοινοτικά πρότυπα.
2. Επίσης, κατά την μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων στο εσωτερικό της χώρας, προβλέπεται, να συνοδεύονται από έγγραφα αναγνώρισης (που μπορεί να υπάρχουν και σε ηλεκτρονική μορφή), και τα οποία περιέχουν τα ενδεδειγμένα δεδομένα που εκτίθενται στο Παράρτημα IB του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.

Άρθρο 20
(άρθρο 20 της Οδηγίας)

Επικίνδυνα απόβλητα παραγόμενα από νοικοκυριά

1. Τα άρθρα 17, 18, 19 και 35 δεν εφαρμόζονται στα αναμειγμένα απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά.
2. Τα άρθρα 19 και 35 δεν εφαρμόζονται στα επιμέρους κλάσματα επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται από νοικοκυριά, μέχρις ότου γίνουν δεκτά για συλλογή, διάθεση ή ανάκτηση από φορέα διαχείρισης ή εταιρεία που έχει λάβει άδεια ή έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 23 ή 26.

Άρθρο 21
(άρθρο 21 της Οδηγίας)

Απόβλητα ορυκτέλαια – λιπαντικά έλαια

1. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων, συμπεριλαμβανομένων και των προϋποθέσεων για διασυνοριακή μεταφορά των εν λόγω αποβλήτων, καθορίζονται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του Ν. 2939/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του Ν. 3854/2010 και όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που συνδέονται με τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, και οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 18 και 19 του παρόντος, η αναφερόμενη ΚΥΑ στην παράγραφο 1, περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι:
 - α) τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων συλλέγονται χωριστά, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό,
 - β) η επεξεργασία των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13,
 - γ) εφόσον είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά βιώσιμο, τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων με διαφορετικά χαρακτηριστικά δεν αναμειγνύονται και τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων δεν αναμειγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων ή ουσιών, εάν η ανάμειξη αυτή εμποδίζει την επεξεργασία τους.
3. Τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων υποβάλλονται κατά προτεραιότητα σε επεξεργασία με αναγέννηση, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό.
4. Σε ότι αφορά τη διασυνοριακή μεταφορά των εν λόγω αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, απαγορεύεται η διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων λιπαντικών ελαίων από την επικράτεια της χώρας σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης στο εξωτερικό, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό η επεξεργασία με αναγέννηση να πραγματοποιηθεί στην χώρα.

Άρθρο 22
(άρθρο 22 της Οδηγίας)

Βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα)

Με τη νομοθετική ρύθμιση έγκρισης του ΕΣΔΑ λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13, προκειμένου να ενθαρρυνθεί:

- α) η χωριστή συλλογή βιολογικών αποβλήτων, με σκοπό την κομποστοποίηση ή/και λιπασματοποίηση και τη χώνευση (ζύμωση) των βιοαποβλήτων,
- β) η επεξεργασία των βιολογικών αποβλήτων κατά τρόπο που να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας,
- γ) η χρήση περιβαλλοντικά ασφαλών υλικών, τα οποία παράγονται από βιολογικά απόβλητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ

Άρθρο 23
(άρθρο 23 της Οδηγίας)
Έκδοση αδειών

1. Κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση ή φορέας διαχείρισης αποβλήτων που είναι παραγωγός αποβλήτων ή/και που προτίθεται να εκτελέσει εργασίες επεξεργασίας ανάκτησης ή/και διάθεσης αποβλήτων (R ή D) υπόκειται σε:
 - 1.1. Περιβαλλοντική αδειοδότηση (Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση Αξιολόγηση - Π.Π.Ε.Α., εφόσον απαιτείται, και έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Α.Ε.Π.Ο.) σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση έργων και δραστηριοτήτων της ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ Β 1022), όπως κάθε φορά ισχύει, από τις κατά περίπτωση αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών. Η πληρότητα των φακέλων μελετών ΠΠΕ και ΜΠΕ ελέγχεται από τις αρμόδιες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση υπηρεσίες που προαναφέρονται.
Στο περιεχόμενο των ΜΠΕ, η διαχείριση των αποβλήτων αποτυπώνεται αναλυτικά, αιτιολογημένα και τεκμηριωμένα με έμφαση στην ποιοτική και ποσοτική σύσταση των αποβλήτων που παράγονται ή/και που υποβάλλονται σε εργασίες επεξεργασίας, δηλ. ανάκτησης ή διάθεσης (R ή D) (με κωδικούς ΕΚΑ). Στη μελέτη αποτυπώνεται η πλήρης ιχνηλασιμότητα των αποβλήτων από την παραγωγή τους μέχρι την τελική διάθεση τους. Επίσης, σε περίπτωση που η υπό εξέταση δραστηριότητα αφορά και σε επεξεργασία αποβλήτων (δηλ. ανάκτηση ή διάθεση (R ή D)), αποτυπώνονται πλήρως διαστασιολογημένες οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας.
 - 1.2. Άδεια λειτουργίας, κατά περίπτωση, από τις κεντρικές υπηρεσίες των Υπουργείων (Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Προστασίας του Πολίτη, Θαλασίων Υποθέσεων Νήσων και Αλιείας, Αγροτικής Ανάπτυξης, Υγείας κλπ), τις αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας και των Δήμων, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση έργων και δραστηριοτήτων της ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ Β 1022), όπως κάθε φορά ισχύει, και τις αρμοδιότητες των προαναφερόμενων υπηρεσιών, όπως αυτές έχουν καθοριστεί.
2. Στις άδειες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ορίζονται τα ακόλουθα:
 - 2.1. Στην Περιβαλλοντική Αδειοδότηση, κατ' ελάχιστον:
 - α) οι τύποι και οι ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία,
 - β) για κάθε τύπο επιτρεπόμενης εργασίας, οι τεχνικές και τυχόν άλλες απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη εγκατάσταση,
 - γ) τα μέτρα ασφάλειας και προφύλαξης που πρέπει να λαμβάνονται,
 - δ) η μέθοδος που πρέπει να χρησιμοποιείται για κάθε τύπο εργασίας,
 - ε) οι εργασίες παρακολούθησης και ελέγχου, οι οποίες είναι αναγκαίες,
 - στ) οι αναγκαίες διατάξεις σχετικά με το κλείσιμο και τη μέριμνα μετά από την παύση λειτουργίας, μιας εγκατάστασης,
 - ζ) η διάθεση των υγρών εκροών σε αποδέκτες (έδαφος, επιφανειακά ύδατα, υπόγεια ύδατα, ποταμοί λίμνες και θάλασσες),
 - η) η διαρκής, ποιοτική και ποσοτική, παρακολούθηση των υγρών εκροών και των αποδεκτών.
 - 2.2. Στην Άδεια Λειτουργίας τουλάχιστον:
 - α) Όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εγκατάστασης ή της επιχείρησης ή του φορέα διαχείρισης αποβλήτων.
 - β) Οι εργασίες επεξεργασίας, ανάκτησης ή και διάθεσης αποβλήτων (R ή D) ή γενικότερα διαχείρισης αποβλήτων.
 - γ) Οι κωδικοί αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ που υπόκεινται στις προηγούμενες εργασίες.
 - δ) Η υπηρεσία που εκδίδει την άδεια λειτουργίας ταυτόχρονα εκδίδει και αναλυτική βεβαίωση τήρησης των όρων της ΑΕΠΟ.

- 3 Οι προαναφερόμενες άδειες (ΑΕΠΟ και άδειες λειτουργίας) και οι βεβαιώσεις τήρησης των περιβαλλοντικών όρων της ΑΕΠΟ δημοσιοποιούνται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» και καταχωρούνται στο ηλεκτρονικό σύστημα Εθνικού Δικτύου Πληροφοριών Περιβάλλοντος, όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 26 του παρόντος.
- 4 Με νομοθετική ρύθμιση καθορίζονται οι προδιαγραφές σύνταξης των μελετών, βάσει των οποίων εκδίδονται οι προαναφερόμενες άδειες.
- 5 Την ευθύνη για το περιεχόμενο των μελετών που υποβάλλονται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της παραγράφου 1 έχει κυρίως ο μελετητής, ο παραγωγός των αποβλήτων και κατ' επέκταση ο φορέας διαχείρισης ή η επιχείρηση.
- 6 Οι άδειες είναι δυνατόν να χορηγούνται για συγκεκριμένη περίοδο και μπορούν να ανανεώνονται.
- 7 Όταν η αρμόδια υπηρεσία θεωρεί ότι η προβλεπόμενη μέθοδος επεξεργασίας είναι απαράδεκτη από απόψεως προστασίας του περιβάλλοντος, ιδίως εάν η μέθοδος δεν είναι σύμφωνη προς το άρθρο 13, αρνείται την έκδοση άδειας.
- 8 Κάθε φορέας διαχείρισης ή επιχείρηση που πραγματοποιεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και λειτουργεί, εφοδιάζεται με βεβαίωση (διαπιστωτική πράξη) τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, από τις αρμόδιες υπηρεσίες περιβάλλοντος της Περιφέρειας ή τα ΚΕΠΠΕ της παραγράφου 4 του άρθρου 34. Η πρώτη διαπίστωση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων γίνεται με την έκδοση της άδειας λειτουργίας. Η βεβαίωση (διαπιστωτική πράξη) τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, στη συνέχεια, εκδίδεται κατά το δυνατόν ετησίως ή, οπωσδήποτε εντός διετίας. Η έκδοση της βεβαίωσης (διαπιστωτικής πράξης) τήρησης των περιβαλλοντικών όρων αποτελεί την περιβαλλοντική ενημερότητα των έργων και δραστηριοτήτων, με μέγιστη διάρκεια ισχύος δυο ετών, και είναι προαπαιτούμενη διοικητική πράξη για την ανανέωση της ΑΕΠΟ.
- 9 Προϋπόθεση για κάθε άδεια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η οποία καλύπτει την αποτέφρωση ή τη συναποτέφρωση με ανάκτηση ενέργειας, είναι να πραγματοποιείται η ανάκτηση ενέργειας με υψηλό επίπεδο ενεργειακής απόδοσης.
- 10 Κάθε άδεια που έχει εκδοθεί βάσει προηγούμενης εθνικής ή κοινοτικής νομοθεσίας συνδυάζεται με την άδεια που απαιτείται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και αποτελεί μια ενιαία άδεια, ώστε να αποφεύγονται περιττές επαναλήψεις των παρεχόμενων πληροφοριών και των εκτελούμενων εργασιών από τον φορέα εκμετάλλευσης ή την αρμόδια αρχή.
- 11 Η δραστηριότητα συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων δεν υπόκειται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση και άδεια λειτουργίας. Σ' αυτές τις περιπτώσεις εκδίδεται άδεια συλλογής – μεταφοράς. Προκειμένου για επικίνδυνα απόβλητα η αναφερόμενη άδεια χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες είτε του ΥΠΕΚΑ (εφόσον η συλλογή και μεταφορά γίνεται πανελλαδικά) είτε των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (εφόσον η συλλογή και μεταφορά πραγματοποιείται εντός των γεωγραφικών ορίων αρμοδιότητας της εκάστοτε Αποκεντρωμένης Διοίκησης). Αρμόδιες για τη χορήγηση άδειας συλλογής και μεταφοράς μη επικινδύνων αποβλήτων καθίστανται οι υπηρεσίες περιβάλλοντος των εκάστοτε Αποκεντρωμένων Διοικήσεων των αντίστοιχων περιοχών που πραγματοποιείται η συλλογή και μεταφορά.
- 12 Η διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων ακολουθεί τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 και εγκρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ.
- 13 Με την ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ και των συναρμοδίων Υπουργείων, που αναφέρεται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, ρυθμίζονται αναλυτικά για κάθε είδος άδειας: οι αδειοδοτούσες αρχές, το περιεχόμενο φακέλου που πρέπει να υποβληθεί, το περιεχόμενο της άδειας κλπ.
- 14 Όλες οι εγκρίσεις και οι άδειες που αναφέρονται στην υφιστάμενη νομοθεσία, και αφορούν στη διαχείριση αποβλήτων, εκτός αυτών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 10 του παρόντος άρθρου, ενσωματώνονται στις άδειες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παραγράφου 9. Οι μελέτες που προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία για τις προαναφερόμενες εγκρίσεις και άδειες, ενσωματώνονται στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και αποτελούν ενιαία

μελέτη. Οι υπηρεσίες που ήταν επιφορτισμένες για την έγκριση και αδειοδότηση, βάσει προηγούμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, γνωμοδοτούν επί των ΜΠΕ για τα θέματα που τις αφορούν, προτείνοντας περιβαλλοντικούς όρους, οι οποίοι θα πρέπει να περιληφθούν στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), εφόσον κριθεί αναγκαίο από την περιβαλλοντικά αδειοδοτούσα υπηρεσία.

Άρθρο 24

(άρθρο 24 και 25 της Οδηγίας)

Εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αδειοδότησης

Δεν επιτρέπονται εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αδειοδότησης των παραγράφων 1 και 10 του άρθρου 23.

Άρθρο 25

Τεκμηρίωση παραγόμενων αποβλήτων και παρακολούθηση

1. Οι τύποι των παραγόμενων αποβλήτων από μία εγκατάσταση ή επιχείρηση, η εκτίμηση της επικινδυνότητας, η κατηγοριοποίηση τους σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (ΕΚΑ) καθώς επίσης και οι αναμενόμενες ποσότητες περιλαμβάνονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ).
2. Η ευθύνη για την τεκμηρίωση της επικινδυνότητας ή μη, των παραγόμενων αποβλήτων μιας εγκατάστασης ή επιχείρησης ανήκει στον μελετητή συντάκτη της ΜΠΕ.
3. Η τεκμηρίωση των παραγόμενων ποσοτήτων αποβλήτων βασίζεται στη συνάρτηση της παραγωγής (ισοζύγια μάζας) λαμβάνοντας υπόψη τις πρώτες ύλες και τα πρόσθετα υλικά που χρησιμοποιούνται στην διαδικασία παραγωγής τελικών προϊόντων και υποπροϊόντων.
4. Η κατηγοριοποίηση των παραγόμενων αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ αποτελεί ευθύνη του μελετητή συντάκτη της ΜΠΕ. Ο προσδιορισμός κάθε τύπου αποβλήτου περιλαμβάνει τα στάδια που περιγράφονται αναλυτικά στον ΕΚΑ (απόφαση 2000/532/ΕΚ) όπως κάθε φορά ισχύει και σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.
Η περιγραφή ενός ορισμένου τύπου αποβλήτων με εξαψήφιο κωδικό του ΕΚΑ που αντιστοιχεί στην μη επικίνδυνη εκδοχή ζεύγους κατοπτρικών καταχωρήσεων, προϋποθέτει την συλλογή του ως ξεχωριστό ρεύμα κατά την διαδικασία παραγωγής του και θα πρέπει να αιτιολογείται με δειγματοληψίες με την χρήση σχετικών προτύπων, πιστοποιημένες χημικές αναλύσεις από διαπιστευμένα εργαστήρια και την διεθνή πρακτική και εμπειρία παρεμφερών δραστηριοτήτων.
5. Στις ετήσιες εκθέσεις παραγωγού αποβλήτων που υποχρεούνται να υποβάλουν οι εγκαταστάσεις ή οι επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα θα πρέπει να συνυποβάλουν και την συνάρτηση παραγωγής (ισοζύγια μάζας) προκειμένου να είναι εύκολη η τεκμηρίωση των διακυμάνσεων των ποσοτήτων των παραγόμενων αποβλήτων ετησίως.
6. Η παρακολούθηση των παραγόμενων τύπων και ποσοτήτων αποβλήτων και η εν συνεχεία διαχείρισή τους με μία ή και περισσότερες περιβαλλοντικά αποδεκτές εργασίες (R ή D) μέχρι και την ασφαλή τελική τους διάθεση, περιλαμβάνεται στην ΜΠΕ, αποτυπώνεται στην ΑΕΠΟ, επιβεβαιώνεται στην ετήσια έκθεση παραγωγού αποβλήτων που καταχωρείται στο ΕΔΠΠ και τέλος υπόκειται σε περιβαλλοντικό έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες του άρθρου 34 του παρόντος.
7. Οι ελάχιστες απαιτήσεις (προδιαγραφές) για την εκτέλεση κάθε εργασίας διαχείρισης αποβλήτων (R ή D) καθορίζονται με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις.
15. Οι απορρίψεις υγρών εκροών μετά από επεξεργασία σε αρχικούς, ενδιάμεσους ή τελικούς αποδέκτες, ρυθμίζονται από τις Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις για την προστασία των υπόγειων και των επιφανειακών υδάτων. Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες των προς απόρριψη υγρών εκροών στους αποδέκτες καθώς επίσης και η διαδικασία παρακολούθησης και περιοδικής ενημέρωσης της περιβαλλοντικά αδειοδοτούσας υπηρεσίας

περιλαμβάνονται στις ΜΠΕ και αποτυπώνονται στις Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Οι ποσότητες υγρών εκροών που απορρίπτονται ετησίως στους αποδέκτες επιβεβαιώνονται με δήλωση του υπόχρεου στην ετήσια έκθεση παραγωγού αποβλήτων.

Άρθρο 26
(άρθρο 26 της Οδηγίας)
Καταχώριση

1. Καθιερώνεται μέσω του Εθνικού Δικτύου Πληροφοριών Περιβάλλοντος (ΕΔΠΠ ή e-ΠΕΡ) ηλεκτρονικό σύστημα συστηματικής συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων.
2. Το σύστημα έχει τη δυνατότητα εισαγωγής των δεδομένων που αφορούν στα απόβλητα, από τη πρώτη στιγμή που υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες μια Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) με σκοπό την περιβαλλοντική αδειοδότηση μιας εγκατάστασης, μέχρι την τελική διάθεση των αποβλήτων της.
3. Ειδικότερα, με την υποβολή της ΜΠΕ στο σύστημα, δημιουργείται το Ηλεκτρονικό Μητρώο της εγκατάστασης, στο οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και τα πλήρη στοιχεία για τα απόβλητα της. Μετά την έναρξη λειτουργίας της κάθε εγκατάστασης, τηρούνται πλήρη στοιχεία για όλα τα παραγόμενα ή διαχειριζόμενα απόβλητα.
4. Προϋπόθεση για την έκδοση άδειας λειτουργίας μιας εγκατάστασης αποτελεί η καταχώρησή της στο ηλεκτρονικό μητρώο εγκαταστάσεων του ΕΔΠΠ.
5. Στο σύστημα καταχωρούνται και όσες δραστηριότητες δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, έχουν όμως σχέση με την παραγωγή και την διαχείριση των αποβλήτων, όπως:
 - α) οι φορείς διαχείρισης ή οι επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, και
 - β) οι έμποροι και οι μεσίτες.
6. Το σύστημα, μεταξύ άλλων, δίνει τη δυνατότητα της πλήρους παρακολούθησης της πορείας όλων των αποβλήτων, από τη θέση παραγωγής τους μέχρι την ασφαλή τελική τους διάθεση ή την αξιοποίηση τους ανά είδος αποβλήτου (κωδικός ΕΚΑ) και με αναφορά ποσοτήτων. Επίσης δίνει τη δυνατότητα της καταγραφής όλων των εμπλεκόμενων στη διαχείριση του συνόλου των αποβλήτων (εγκαταστάσεις και δραστηριότητες οι οποίες παράγουν απόβλητα, συλλέκτες και μεταφορείς αποβλήτων, μεταπράτες, εγκαταστάσεις αποθήκευσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης, ανάκτησης, τελικής διάθεσης).
7. Έχει προβλεφθεί η δυνατότητα διαχείρισης των ελέγχων, που μπορεί να γίνουν ανά πάσα στιγμή από τους αρμόδιους υπηρεσιακούς ελεγκτικούς μηχανισμούς, με πλήρη ιστορικότητα ανά εγκατάσταση.
8. Με τη λειτουργία του συστήματος εισάγονται, μέσω διαδικτύου, από τους υπόχρεους, οι Ετήσιες Εκθέσεις Παραγωγών Αποβλήτων, για όλα τα είδη των αποβλήτων, και, στη συνέχεια, παρέχεται η δυνατότητα ελέγχου από τις αρμόδιες υπηρεσίες των υποβληθέντων στοιχείων για κάθε εγκατάσταση.
9. Το σύστημα αποτελείται από εφαρμογές Βάσεων Δεδομένων και Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών για τα βασικά θεματικά αντικείμενα του περιβάλλοντος, μεταξύ των οποίων είναι και η διαχείριση των αποβλήτων. Επίσης διαθέτει οριζόντιες λειτουργίες όπως ο μηχανισμός ενημέρωσης για τη Σύμβαση του Aarhus, ο μηχανισμός επικοινωνίας των εθνικών φορέων EIONET, ο μηχανισμός δημιουργίας και διαχείρισης αναφορών και το σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων.
10. Τα επίπεδα γεωγραφικής πληροφορίας που περιλαμβάνονται στο σύστημα είναι επαρκή ώστε, μέσω ενός συνόλου ερωτημάτων, να μπορεί να χαρτογραφηθεί πλήρως το δίκτυο διαχείρισης αποβλήτων, ανά Περιφέρεια, και Δήμο ή ανά Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) καθώς και ανά είδος αποβλήτου.
11. Το περιεχόμενο του συστήματος είναι δυνατό να διατίθεται επιλεκτικά και στο διαδίκτυο, μέσω αντίστοιχων εφαρμογών ανά θεματικό αντικείμενο, που θα επιτρέπουν την αναζήτηση στοιχείων με κριτήρια ή με γεωγραφικό προσδιορισμό.

12. Με απόφαση του ΥΠΕΚΑ ρυθμίζονται οι απαραίτητες λεπτομέρειες για τη λειτουργία του προαναφερόμενου ηλεκτρονικού συστήματος.

Άρθρο 27
(άρθρο 27 της Οδηγίας)
Στοιχειώδη πρότυπα

1. Ακολουθούνται τα στοιχειώδη τεχνικά πρότυπα, που θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 39, παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και αφορούν τις δραστηριότητες επεξεργασίας που απαιτούν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 23. Τα στοιχειώδη τεχνικά πρότυπα θεσπίζονται, εφόσον υπάρχουν στοιχεία ότι, χάρη σε αυτά, προκύπτει όφελος από πλευράς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.
2. Τα στοιχειώδη αυτά πρότυπα καλύπτουν μόνον τις δραστηριότητες επεξεργασίας αποβλήτων που δεν καλύπτονται ή που δεν προσφέρονται για κάλυψη από την οδηγία 96/61/ΕΚ όπως ισχύει.
3. Τα στοιχειώδη αυτά πρότυπα:
 - α) αφορούν τις κυριότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις της δραστηριότητας επεξεργασίας αποβλήτων,
 - β) εξασφαλίζουν ότι η επεξεργασία των αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 13,
 - γ) λαμβάνουν υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, και
 - δ) ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με την ποιότητα της επεξεργασίας καθώς και τις διαδικαστικές απαιτήσεις.
4. Ακολουθούνται τα στοιχειώδη τεχνικά πρότυπα που αφορούν:
 - 4.1. (α) στους φορείς διαχείρισης ή στις επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, και (β) στους εμπόρους και στους μεσίτες, όταν υπάρχουν στοιχεία ότι, χάρη σε αυτά, προκύπτει όφελος από πλευράς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος ή ότι αποφεύγεται η διατάραξη της εσωτερικής αγοράς,
 - 4.2. στα τεχνικά προσόντα των συλλεκτών, των μεταφορέων, των εργολάβων ή των μεσιτών.Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της οδηγίας 2008/98 με τη συμπλήρωσή της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 39, παράγραφος 2, της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Άρθρο 28
(άρθρο 28 της Οδηγίας)
Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων

Για την επίτευξη των στόχων και την υλοποίηση των αρχών των άρθρων 1, 4, 13 και 16 του παρόντος νόμου, καταρτίζονται το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), τα Ειδικά Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΕΣΔΑ) και τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Τα προαναφερόμενα σχέδια καλύπτουν συνδυασμένα το σύνολο της επικράτειας της χώρας για όλα τα είδη αποβλήτων.

1. Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΑ).

Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) καθορίζει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τους στόχους για τη διαχείριση του συνόλου των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο. Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, το οποίο προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση τους και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση.

Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) αφορά στο σύνολο των προς διαχείριση αποβλήτων της Χώρας. Ειδικότερα, το ΕΣΔΑ ρυθμίζει τη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ), των βιομηχανικών αποβλήτων (επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων, στερεών και υγρών), των ρευμάτων που υπόκεινται σε εναλλακτική διαχείριση (κατά την έννοια του Ν. 2939/2001), των λύων από επεξεργασία αστικών λυμάτων και υγρών αποβλήτων, των αδρανών αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις, των αποβλήτων υγειονομικών μονάδων των γεωργικών αποβλήτων κ.α.

Το ΕΣΔΑ προσδιορίζει συγκεκριμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης για:

- τη διαχείριση των αποβλήτων ανά ρεύμα αποβλήτου
- την εφαρμογή των ανάλογων πολιτικών και μηχανισμών για την επίτευξή τους,
- τον καθορισμό των γενικών κατευθύνσεων και υπόδειξης των κατάλληλων επιλογών διαχείρισης και μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές, περιβαλλοντικές, χωροταξικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της χώρας.
- τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την περιβαλλοντικά ορθή βελτίωση της προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, της ανακύκλωσης, της ανάκτησης και της διάθεσης των αποβλήτων.
- τη δημιουργία ολοκληρωμένων και κατάλληλων δικτύων εγκαταστάσεων διάθεσης και ανάκτησης για όλα τα είδη των αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.
- την προστασία του δικτύου, μέσω περιορισμού των εισαγωγών αποβλήτων, τα οποία προορίζονται για ανάκτηση ενέργειας σε αποτεφρωτήρες, εφόσον καταστεί σαφές ότι οι εισαγωγές αυτές θα είχαν ως συνέπεια τη διάθεση των εθνικών αποβλήτων ή την επεξεργασία τους κατά τρόπο που δεν συνάδει με τον ΕΣΔΑ.

Στο περιεχόμενο του ΕΣΔΑ περιλαμβάνονται τα εξής:

- Το βασικό θεσμικό πλαίσιο της πολιτικής διαχείρισης αποβλήτων, με επισήμανση των γενικών και ειδικότερων στόχων (π.χ. για ορισμένα ρεύματα αποβλήτων) που καθορίζονται στην κοινοτική και εθνική νομοθεσία.
- Αποτυπώνεται και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση και ιδίως:
 - α) οι τύποι, οι ποσότητες και οι πηγές των παραγόμενων στην επικράτεια αποβλήτων, τα απόβλητα που είναι πιθανόν να αποσταλούν από ή προς την εθνική επικράτεια, με αξιολόγηση και της μελλοντικής εξέλιξης των ροών αποβλήτων,

- β) τα υφιστάμενα προγράμματα συλλογής αποβλήτων και οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις διαχείρισης.
- γ) η επάρκεια και καταλληλότητα των υφιστάμενων συστημάτων και υποδομών διαχείρισης.
- Προσδιορίζονται οι στόχοι του ΕΣΔΑ με σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και το σύστημα ελέγχου για την παρακολούθηση της προόδου επίτευξής τους. Καταγράφονται όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση του ΕΣΔΑ (π.χ. αρμόδιες αρχές, δραστηριότητες που παράγουν τα απόβλητα, υπόχρεοι φορείς διαχείρισης των αποβλήτων κ.λπ.).
 - Προτείνονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης, με την προαναφερόμενη ιεράρχηση των δράσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων. Σ' αυτά περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα παρακάτω:
 - α) αξιολόγηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής, για το κλείσιμο υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων, για πρόσθετες υποδομές / εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων και, εφόσον απαιτείται, για σχετικές επενδύσεις,
 - β) επαρκείς πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών και τη δυναμικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων διάθεσης ή/και των εγκαταστάσεων ανάκτησης, εάν χρειαστεί,
 - γ) οι γενικές πολιτικές διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων, τα οποία περιλαμβάνονται στο σχεδιασμό ή πολιτικών για απόβλητα, τα οποία θέτουν συγκεκριμένα προβλήματα διαχείρισης.
 - δ) αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις ανά ρεύμα αποβλήτου εάν κριθεί αναγκαίο ή και συνολικά προκειμένου να υλοποιηθεί απρόσκοπτα ο ΕΣΔΑ.
 - Προσδιορίζονται οι ανάγκες τεχνολογικών επιλογών τόσο για την πρόληψη, μείωση ή/και αποφυγή δημιουργίας αποβλήτων, όσο και για τη διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων.
 - Προσδιορίζονται οι οικονομικές και λοιπές απαιτήσεις (π.χ. οργανωτικές, νομοθετικές, διοικητικές, κοινωνικές κ.α.) για την υλοποίηση και λειτουργία των συστημάτων συλλογής και των υποδομών επεξεργασίας και ασφαλούς τελικής διάθεσης των αποβλήτων.
 - Προσδιορίζονται οι οργανωτικές πτυχές που συνδέονται με τη διαχείριση αποβλήτων, και η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που πραγματοποιούν τη διαχείριση αποβλήτων.
 - Προτείνονται εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών.
 - Προτείνονται μέτρα για την αποκατάσταση παλαιών ρυπασμένων χώρων διάθεσης αποβλήτων.
 - Προσδιορίζεται η στρατηγική και τα μέτρα για την υλοποίηση της μείωσης των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων, τα οποία προορίζονται για διάθεση σε χώρους υγειονομικής ταφής, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ.
 - Προσδιορίζεται η στρατηγική και τα μέτρα για την διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίων προϊόντων, σε συμφωνία με το άρθρο 14 της οδηγίας 94/62/ΕΚ.
 - Καθορίζεται χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του ΕΣΔΑ και καταρτίζονται ψηφιακά γεωχωρικά δεδομένα και οι αντίστοιχοι χάρτες για τις προτάσεις των δικτύων και των υποδομών του. Το σύνολο των γεωχωρικών δεδομένων του ΕΣΔΑ καταχωρείται στο Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος.
 - Καθορίζονται οι οικονομικοί πόροι υλοποίησης του ΕΣΔΑ, προτείνονται επενδυτικά σχήματα, οι αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις και καθορίζονται κίνητρα για επενδυτικά σχέδια υλοποίησης των έργων του ΕΣΔΑ.
 - Προδιαγράφονται τα οφέλη από την εφαρμογή του ΕΣΔΑ και κυρίως τα περιβαλλοντικά οικονομικά οφέλη.

Το ΕΣΔΑ είναι στρατηγικός και πολιτικός σχεδιασμός, εκπονείται από το ΥΠΕΚΑ και εγκρίνεται με νομοθετική ρύθμιση του ΥΠΕΚΑ και των συναρμοδίων Υπουργείων.

2. Ειδικά Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΕΣΔΑ)

α) Για ειδικά ρεύματα αποβλήτων (Αμίαντος, Υδράργυρος, Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων, Ζωικά Υποπροϊόντα κλπ), των οποίων η διαχείριση, λόγω της ποιοτικής και ποσοτικής σύστασής τους, των εξειδικευμένων εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τη διαχείρισή τους, και για λόγους οικονομίας κλίμακας χρήζουν ειδικότερης συνολικής αντιμετώπισης, καταρτίζονται Ειδικά Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΕΣΔΑ). Τα ΕΕΣΔΑ εμπεριέχονται στον ΕΣΔΑ και ρυθμίζουν συνολικά, σε επίπεδο χώρας, την ολοκληρωμένη διαχείρισή των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων.

Εάν καταστεί ανάγκη για κατάρτιση και έγκριση Ειδικού Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτου (ΕΕΣΔΑ) (εξειδικευμένου ρεύματος αποβλήτου που δεν εμπεριέχεται στον εγκεκριμένο ΕΣΔΑ), αυτό εκπονείται από το ΥΠΕΚΑ, εγκρίνεται με ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ και των συναρμοδίων Υπουργείων και λαμβάνεται υπόψη κατά την επόμενη αναθεώρηση του ΕΣΔΑ.

Τα ΕΕΣΔΑ αποτελούν στρατηγικούς, πολιτικούς και επιχειρησιακούς σχεδιασμούς.

Τα ΕΕΣΔΑ των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων ακολουθούν, ως προς το περιεχόμενό τους, τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις του ΕΣΔΑ και περιλαμβάνουν την ολοκληρωμένη διαχείριση του συγκεκριμένου ειδικού ρεύματος αποβλήτου, για το οποίο καταρτίστηκαν.

β) Το ΕΣΔΑ και τα ΕΕΣΔΑ διαχείρισης των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων λαμβάνονται υπόψη κατά την εκπόνηση των ΠΕΣΔΑ.

γ) Το περιεχόμενο του ΕΣΔΑ, όπως και εκείνο των ΕΕΣΔΑ των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων, καθώς και η διαδικασία έγκρισής τους, υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ και της ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.06 (ΦΕΚ 1225 Β) και, επομένως, δεν υπόκεινται σε διαδικασία έγκρισης ΣΜΠΕ.

3. Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)

Για κάθε Περιφέρεια καταρτίζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ).

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μία Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με το ΕΣΔΑ και τα ΕΕΣΔΑ των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων, και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.

Το ΠΕΣΔΑ καταρτίζεται με βάση τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες της συγκεκριμένης Περιφέρειας, και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

- καταγραφή της υφιστάμενης δημογραφικής και αναπτυξιακής κατάστασης της Περιφέρειας και πρόβλεψη των μελλοντικών τάσεων,
- την υφιστάμενη κατάσταση στον τομέα της διαχείρισης του συνόλου των παραγόμενων στην Περιφέρεια αποβλήτων
- τη συνολική καταγραφή των ποσοτήτων των αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια, με βάση αξιόπιστα δεδομένα, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Στατιστική Υπηρεσία.
- τον τύπο, την ποσότητα και την προέλευση του συνόλου των αποβλήτων
- το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο που αφορά τα ρεύματα αποβλήτων
- τις προτεινόμενες διαχειριστικές ενότητες ανά ρεύμα αποβλήτου
- τις περιοχές που προκρίνονται για την υποδοχή των κύριων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων, ανά ρεύμα αποβλήτου, σύμφωνα με τις αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας και με κριτήρια χωροταξικά, περιβαλλοντικά, πολεοδομικά, κοινωνικά ή άλλα, που σχετίζονται με θέματα εθνικής άμυνας ή ασφάλειας της χώρας
- τις μεθόδους διαχείρισης που θα εφαρμοσθούν, με ειδική αναφορά στη συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση, αποθήκευση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση, ανακύκλωση και διάθεση των αποβλήτων

- τις προτάσεις έργων, δράσεων και παρεμβάσεων για τη αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων ανά διαχειριστική ενότητα
 - την κατ' αρχήν εκτίμηση του κόστους των προβλεπόμενων έργων διαχείρισης αποβλήτων και της δημιουργίας ή ανάπτυξης των συστημάτων συλλογής και μεταφοράς
 - τις πηγές χρηματοδότησης της υλοποίησης των προτάσεων
 - χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ
 - κατάρτιση ψηφιακών γεωχωρικών δεδομένων και αντίστοιχων χαρτών με τις προτάσεις των δικτύων και των υποδομών του. Το σύνολο των γεωχωρικών δεδομένων του ΠΕΣΔΑ καταχωρείται στο Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος.
 - τους αρμόδιους για την εφαρμογή και υλοποίηση του σχεδίου κ.α.
- Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί επιχειρησιακό πρόγραμμα περιβαλλοντικής ανάπτυξης της εκάστοτε Περιφέρειας στον τομέα διαχείρισης των αποβλήτων.
- Το ΠΕΣΔΑ εκπονείται από την Περιφέρεια και εγκρίνεται με απόφαση του Περιφερειάρχη μετά την σύμφωνη γνώμη των Υπουργείων Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) και Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

*Άρθρο 29
(άρθρο 29 της Οδηγίας)*

Προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων

1. Το Υπουργείο ΠΕΚΑ θέτει σε ισχύ, σε εφαρμογή των άρθρων 1 και 4 του παρόντος νόμου, μέχρι τις 12 Δεκεμβρίου 2013, εθνικό πρόγραμμα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και επεξεργάζεται κατευθύνσεις, ούτως ώστε αυτό το πρόγραμμα να ενσωματωθεί στα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων του άρθρου 28. Κατά την ενσωμάτωση του προαναφερόμενου προγράμματος σε σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, προσδιορίζονται επακριβώς τα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που αφορούν στα απόβλητα του εκάστοτε σχεδίου.
2. Το πρόγραμμα που αναφέρεται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθορίζει τους στόχους της πρόληψης. Ο γενικός στόχος του προγράμματος αποσκοπεί στη ρήξη της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων.
3. Στο προαναφερόμενο πρόγραμμα περιγράφονται τα υφιστάμενα μέτρα πρόληψης και αξιολογείται η χρησιμότητα εφαρμογής των παραδειγμάτων μέτρων του Παραρτήματος IV του παρόντος νόμου ή άλλων κατάλληλων μέτρων. Προσδιορίζονται οι κατάλληλες ειδικές ποιοτικές ή ποσοτικές παράμετροι για τα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, οι οποίες εφαρμόζονται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της πραγματοποιηθείσας προόδου στην εφαρμογή των μέτρων πρόληψης.
4. Οι δείκτες των μέτρων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων μπορούν να θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 39, παράγραφος 3. Επιπλέον το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να καθορίζει, κατά περίπτωση, ειδικούς στόχους και δείκτες ποιοτικούς ή ποσοτικούς.
5. Για την προετοιμασία των προγραμμάτων το ΥΠΕΚΑ λαμβάνει υπόψη του πληροφορίες και προτάσεις σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και τις κατευθυντήριες γραμμές που θα προέρχονται από την Επιτροπή.
6. Το ΥΠΕΚΑ εξασφαλίζει τη διαθεσιμότητα πληροφοριών σε σχέση με τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων προς όλους του ενδιαφερόμενους και το κοινό. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, πλην των κατευθυντηρίων γραμμών που αναπτύσσει η Επιτροπή, επεξεργάζεται επιπλέον κατευθυντήριες γραμμές για την αρωγή των Περιφερειών στην προετοιμασία των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων του άρθρου 28.3.

*Άρθρο 30
(άρθρο 30 της Οδηγίας)*

Αξιολόγηση και επανεξέταση των σχεδίων και των προγραμμάτων

1. Το ΕΣΔΑ αναθεωρείται ανά εξαετία, εφόσον από τη σχετική αξιολόγηση που διενεργείται από το ΥΠΕΚΑ, μετά από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών, προκύψει τεκμηριωμένη γι' αυτό ανάγκη. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η τροποποίησή του και πριν την πάροδο εξαετίας, προκειμένου να αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν:
 - α) από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διαχείρισης αποβλήτων με ευρωπαϊκό, διασυνοριακό ή διακρατικό χαρακτήρα που δεν προβλέπονταν κατά τον χρόνο κατάρτισης του ΕΣΔΑ,
 - β) εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές ή κινδύνους,
 - γ) εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες που είναι πιθανό να προκύψουν κατά την υλοποίηση (έργων και προγραμμάτων διαχείρισης αποβλήτων) του ΕΣΔΑ και για θέματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας.
 - δ) από την τροποποίηση της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας.Η αναθεώρηση ή τροποποίηση του ΕΣΔΑ γίνεται σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και εγκρίνεται με νομοθετική ρύθμιση του ΥΠΕΚΑ και των συναρμοδίων Υπουργείων.
2. Το ΠΕΣΔΑ αναθεωρείται ανά εξαετία, εφόσον από τη σχετική αξιολόγηση που διενεργείται από την Περιφέρεια, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού και Χωρικού Σχεδιασμού, προκύψει τεκμηριωμένη γι' αυτό ανάγκη. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η τροποποίησή του και πριν την πάροδο εξαετίας, προκειμένου να αντιμετωπισθούν σημαντικά ζητήματα που μπορεί να προκύψουν.
3. Τα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων αξιολογούνται, τουλάχιστον, ανά εξαετία και αναθεωρούνται, εφόσον ενδείκνυται, και εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 11.
4. Παρέχονται στοιχεία προόδου ως προς την ολοκλήρωση και την εφαρμογή των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, προκειμένου να τα περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεση του.

Άρθρο 31

Συμμετοχή του κοινού

Οι ενδιαφερόμενοι, οι αρχές και το ευρύ κοινό έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά την εκπόνησή τους, σύμφωνα με την οδηγία 2003/35/ΕΚ ή, ανάλογα με την περίπτωση, την οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων. Τα σχέδια και τα προγράμματα υπόκεινται σε διαβούλευση, τοπική ή πανελλαδική, αναρτώνται στον ιστοχώρο διαβούλευσης, στον οποίο έχει πρόσβαση το κοινό.

Άρθρο 32

(άρθρο 32 της Οδηγίας)

Συνεργασία

Η κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29, μπορεί να γίνεται και σε συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 33

(άρθρο 33 της Οδηγίας)

Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή

1. Το ΥΠΕΚΑ ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και τα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων που αναφέρονται στα άρθρα 28

και 29, μόλις αυτά εγκριθούν, και για τυχόν ουσιαστικές αναθεωρήσεις των σχεδίων και των προγραμμάτων.

2. Για την εφαρμογή της Παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ακολουθείται το μορφότυπο για την κοινοποίηση πληροφοριών για τη θέσπιση και την ουσιαστική αναθεώρηση των εν λόγω σχεδίων και προγραμμάτων, το οποίο θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 3 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ

Άρθρο 34
(άρθρο 34 της Οδηγίας)
Επιθεωρήσεις - έλεγχοι

1. Οι εγκαταστάσεις ή οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων, οι φορείς διαχείρισης ή οι επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, οι μεσίτες και οι έμποροι, καθώς και οι εγκαταστάσεις ή οι επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα υπόκεινται σε κατάλληλες περιοδικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
2. Οι επιθεωρητές περιβάλλοντος, οι αρμόδιες υπηρεσίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης του ΥΠΕΚΑ, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της οικείας Περιφέρειας, τα ΚΕΠΠΕ της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου καθώς και οι υπηρεσίες χορήγησης των αδειών λειτουργίας, πραγματοποιούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σε κάθε εγκατάσταση, δραστηριότητα ή επιχείρηση που προβαίνει σε διαχείριση αποβλήτων, προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων που προβλέπονται στις σχετικές άδειες του άρθρου 23, παράγραφος 1. Στους ελέγχους αυτούς δύναται να συμμετέχει και εκπρόσωπος των Δήμων, στην περιοχή του οποίου υπάρχει η σχετική εγκατάσταση ή δραστηριότητα.
Σε περίπτωση συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων, οι ως άνω έλεγχοι αναφέρονται και στην προέλευση και στον προορισμό των αποβλήτων. Τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται και στους κατόχους και παραγωγούς αποβλήτων.
3. Οι ως άνω τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται και μετά τον τερματισμό της λειτουργίας της εγκατάστασης ή του χώρου επεξεργασίας αποβλήτων καθώς και κατά το στάδιο της μετέπειτα φροντίδας.
4. Με απόφαση του Περιφερειάρχη ή κατ' εξουσιοδότηση του, του αρμοδίου Γενικού Διευθυντή, συγκροτούνται ειδικά Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΚΕΠΠΕ) από το προσωπικό της Περιφέρειας. Η αρμοδιότητα των ΚΕΠΠΕ και, κατ' επέκταση, η σύνθεση τους, μπορεί να είναι περιφερειακής εμβέλειας ή/και επιπέδου Περιφερειακής Ενότητας. Στη σύνθεση των κλιμακίων αυτών μπορεί να περιλαμβάνεται και εκπρόσωπος του Δήμου στην περιοχή του οποίου υπάρχει η σχετική εγκατάσταση ή δραστηριότητα. Τα ΚΕΠΠΕ ελέγχουν την τήρηση της νομοθεσίας για τη διαχείριση των αποβλήτων, την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων και γενικότερα την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος.
5. Τα ΚΕΠΠΕ πραγματοποιούν τακτικούς, έκτακτους και επαναλαμβανόμενους ελέγχους διαρκώς ώστε να έχουν ελεγχθεί όλες οι εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες διαχείρισης αποβλήτων της χωρικής αρμοδιότητας τους τουλάχιστον μια φορά εντός διετίας σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 23.
6. Τα ΚΕΠΠΕ διενεργούν αυτοψία σε εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες διαχείρισης αποβλήτων ιδίως όταν πιθανολογείται ότι η λειτουργία τους υποβαθμίζει το περιβάλλον, κάνουν τις απαραίτητες συστάσεις και υποδείξεις για τα κατάλληλα να ληφθούν μέτρα, συντάσσουν σχετική έκθεση και εισηγούνται τις επιβληθείσες κυρώσεις. Επίσης τα ΚΕΠΠΕ εκδίδουν και βεβαιώσεις τήρησης των περιβαλλοντικών όρων της ΑΕΠΟ, ενημερώνοντας την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας, προκειμένου αυτές να καταχωρηθούν σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 23 .
7. Για τη διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται στην παράγραφο 5, τα κλιμάκια έχουν το δικαίωμα να εισέρχονται οποτεδήποτε σε κάθε είδους εγκαταστάσεις, στις οποίες πραγματοποιείται διαχείριση αποβλήτων, τηρώντας τους όρους ασφαλείας που ισχύουν για κάθε εγκατάσταση, είτε αυτές βρίσκονται σε λειτουργία είτε όχι, ακόμη και αν δεν παρευρίσκεται ο ιδιοκτήτης ή ο υπεύθυνος λειτουργός και συνοδεύονται, εφόσον είναι δυνατό από εντεταλμένο εκπρόσωπό τους.

8. Οι εγκαταστάσεις ή οι επιχειρήσεις ή οι φορείς διαχείρισης αποβλήτων υποχρεούνται να παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση στις αρμόδιες υπηρεσίες, ώστε αυτές να προβαίνουν σε έλεγχο και να συγκεντρώνουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτέλεση του έργου τους.
9. Οι αρμόδιοι φορείς ελέγχου είναι δυνατόν να επικουρούνται στο έργο τους, κατόπιν αναθέσεως σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, από διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους από το Κράτος φορείς ημεδαπούς ή αλλοδαπούς ή/και επιστήμονες με εξειδικευμένες γνώσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στο έργο αυτό. Στην περίπτωση αυτή η δαπάνη της ανάθεσης βαρύνει τον φορέα διαχείρισης.
10. Κάθε φορέας διαχείρισης ή επιχείρηση που πραγματοποιεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και λειτουργεί εφοδιάζεται με βεβαίωση (διαπιστωτική πράξη) τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 23 του παρόντος νόμου.
11. Οι καταχωρίσεις στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) λαμβάνονται υπόψη για τη διενέργεια επιθεωρήσεων, ιδίως όσον αφορά τη συχνότητα και την ένταση των επιθεωρήσεων.
12. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, δημοσιεύουν κατά περιόδους πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τους διενεργούμενους ελέγχους και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.
13. Αρμόδιες υπηρεσίες για την διενέργεια ελέγχων, κατά τη διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων, είναι οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και οι κατά τόπους αρμόδιες Τελωνειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 35

(άρθρο 35 της Οδηγίας)

Τήρηση αρχείων - μητρώων

1. Οι εγκαταστάσεις ή οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, οι παραγωγοί αποβλήτων και οι φορείς διαχείρισης, οι εταιρείες που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση ή ενεργούν ως έμποροι και μεσίτες αποβλήτων, τηρούν χρονολογικά αρχεία με τις ποσότητες, τη φύση, την προέλευση και, ανάλογα με την περίπτωση, τον προορισμό, την συχνότητα συλλογής, τον τρόπο μεταφοράς και τη μέθοδο επεξεργασίας που προβλέπονται για τα απόβλητα και διαθέτουν τις εν λόγω πληροφορίες, κατόπιν αιτήματος, στις αρμόδιες αρχές.
2. Οι φορείς διαχείρισης αποβλήτων της παραγράφου 22.β. του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, τηρούν τα αρχεία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου επί τουλάχιστον 10 έτη.
3. Οι φορείς διαχείρισης αποβλήτων της παραγράφου 22.α. του άρθρου 3 του παρόντος νόμου (οργανισμοί και επιχειρήσεις) που μεταφέρουν μη επικίνδυνα απόβλητα υποχρεούνται να τηρούν τα σχετικά αρχεία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες, τη φύση (κωδικό ΕΚΑ), την προέλευση και, ανάλογα με την περίπτωση, τον τρόπο μεταφοράς, τον τελικό αποδέκτη και τη μέθοδο επεξεργασίας, για τουλάχιστον 2 έτη.
4. Οι φορείς διαχείρισης αποβλήτων της παραγράφου 22.α. του άρθρου 3 του παρόντος νόμου (οργανισμοί και επιχειρήσεις) που μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα, υποχρεούνται να τηρούν τα έντυπα αναγνώρισης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 10 της ΚΥΑ 13588/725/2006, επί τουλάχιστον 2 έτη.
5. Τα δικαιολογητικά της εκτέλεσης των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων χορηγούνται κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων αρχών ή ενός προηγούμενου κατόχου.

Άρθρο 36

(άρθρο 36 της Οδηγίας)

Επιβολή της εφαρμογής και κυρώσεις

- I. Απαγορεύεται η εγκατάλειψη, η απόρριψη ή η ανεξέλεγκτη διαχείριση των αποβλήτων.

- II. Σε οποιονδήποτε γίνεται υπαίτιος παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου με πράξη ή παράλειψη, επιβάλλονται οι ποινικές, αστικές και διοικητικές κυρώσεις ως ακολούθως:

A) Ποινικές κυρώσεις

1. Με φυλάκιση τριών μηνών έως δύο έτη και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος:
 - α) προκαλεί ρύπανση ή υποβαθμίζει το περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη κατά τη διαχείριση αποβλήτων που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων (διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων ή αποφάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας),
 - β) ασκεί δραστηριότητα ή επιχείρηση χωρίς την απαιτούμενη, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κατ' εξουσιοδότηση των εκδιδόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, άδεια ή έγκριση, ή υπερβαίνει τα όρια της άδειας ή έγκρισης που του έχει χορηγηθεί και υποβαθμίζει το περιβάλλον.
2. Σε περίπτωση τέλεσης των εγκλημάτων της παρ. Α1 της ενότητας Α της παραγράφου II του παρόντος άρθρου από αμέλεια επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ένα έτος.
3. Ειδικότερα όσον αφορά στα εγκλήματα της παρ. Α1 της ενότητας Α της παραγράφου II του παρόντος άρθρου, αν από το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή από την έκταση και τη σημασία της υποβάθμισης του περιβάλλοντος κατά τη διαχείριση αποβλήτων δημιουργήθηκε κίνδυνος θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή.
4. Αν η ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος προέρχεται από τη δραστηριότητα διαχείρισης αποβλήτων νομικού προσώπου, το δικαστήριο κηρύσσει αστικώς υπεύθυνο εξ ολοκλήρου για την καταβολή της χρηματικής ποινής και το νομικό πρόσωπο.
5. Οι πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, οι εντεταλμένοι ή διευθύνοντες σύμβουλοι ανωνύμων εταιρειών, οι διαχειριστές εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, ο πρόεδρος του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου συνεταιρισμών, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση ή τη διαχείριση άλλων νομικών προσώπων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα έχουν ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη διαχείριση αποβλήτων. Για κάθε πράξη ή παράλειψη του νομικού προσώπου, που εμπίπτει στην παράγραφο Α1 της ενότητας Α της παραγράφου II του παρόντος άρθρου, τα πρόσωπα αυτά τιμωρούνται ως αυτουργοί, ανεξάρτητα από την τυχόν ποινική ευθύνη άλλου φυσικού προσώπου και την αστική ευθύνη του νομικού προσώπου, εφόσον από πρόθεση ή από αμέλεια δεν τήρησαν την ιδιαίτερη νομική τους υποχρέωση να μεριμνούν για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου.
6. Αν ο δράστης των παραβάσεων που προβλέπονται στην παράγραφο Α1 της ενότητας Α της παραγράφου II του παρόντος άρθρου οικειοθελώς και πριν εξεταστεί για την πράξη του από την αρχή περιορίσει ουσιαδώς τη ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος, ή με έγκαιρη αναγγελία του προς την αρχή συντελέσει αποτελεσματικά στην ουσιαστική μείωση των συνεπειών, το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει ποινή μειωμένη, σύμφωνα με το άρθρο 83 του ποινικού κώδικα ή να τον απαλλάξει από κάθε ποινή.
7. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων του παρόντος άρθρου αυτού ως πολιτικώς ενάγων μπορεί να παρίστανται και το Δημόσιο, οι Δήμοι στην περιφέρεια των οποίων τελέστηκε το έγκλημα και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ανεξάρτητα αν έχουν υποστεί περιουσιακή ζημιά, με αίτημα την αποκατάσταση των πραγμάτων στο μέτρο που είναι δυνατή. Έγγραφο προδικασίας δεν απαιτείται.

B) Αστική ευθύνη

Οποιοσδήποτε, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά τη διαχείριση αποβλήτων ευθύνεται σε αποζημίωση, εκτός αν αποδείξει ότι η ζημιά οφείλεται σε ανώτερη βία ή ότι προήλθε από υπαίτια ενέργεια τρίτου που ενήργησε δολίως.

Γ) Διοικητικές κυρώσεις

1. Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν οποιαδήποτε ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή παραβαίνουν τις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κατ'

εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων (διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων ή αποφάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας), ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη, επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση πρόστιμο από πενήντα (50) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, ύστερα από εισήγηση είτε των, κατά την παραγρ. 2 του άρθρου 34, υπηρεσιών είτε των, κατά την παραγρ. 6 του άρθρου 34, Κλιμακίων Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνότητα, την υποτροπή, το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών και την παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων, ως εξής:

α. από τον οικείο Περιφερειάρχη, εφόσον το πρόστιμο που προτείνεται ανέρχεται έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ,

β. από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εφόσον το πρόστιμο που προτείνεται κυμαίνεται από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ,

γ. από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, εφόσον το πρόστιμο που προτείνεται υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

Η αρμοδιότητα των α, β, και γ για την επιβολή προστίμων μπορεί να μεταβιβάζεται με εντολή και στους αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της Περιφέρειας ή στον Γενικό Επιθεωρητή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΚΑ και Οικονομικών, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα κατώτατα και ανώτατα όρια των διοικητικών προστίμων που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο, με κριτήρια τη μεταβολή των οικονομικών ή περιβαλλοντικών συνθηκών.

2. Αν μια επιχείρηση ή δραστηριότητα προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά τη διαχείριση αποβλήτων, επιβάλλεται προσωρινή απαγόρευση της λειτουργίας της, μέχρι ότου ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποτρέπεται η ρύπανση ή η υποβάθμιση. Μπορεί επίσης να επιβληθεί η οριστική διακοπή της λειτουργίας της, αν η επιχείρηση ή η δραστηριότητα παραλείπει να συμμορφωθεί προς τα υποδεικνυόμενα μέτρα ή αν η λήψη αποτελεσματικών μέτρων είναι ανέφικτη. Η διακοπή επιβάλλεται με απόφαση οικείου Περιφερειάρχη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, και, ιδίως, σε περίπτωση που από το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή από την έκταση και τη σημασία της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, κατά τη διαχείριση αποβλήτων, υπάρχει κίνδυνος θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης ή ευρείας οικολογικής διατάραξης ή καταστροφής, ενόψει και της σπουδαιότητας της επιχείρησης ή δραστηριότητας, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, από κοινού με τον τυχόν συναρμόδιο Υπουργό, δικαιούται να επιβάλλει τις παραπάνω κυρώσεις. Με την πράξη επιβολής της απαγόρευσης λειτουργίας μπορεί να προβλέπεται και πρόστιμο από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000) για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης.

Η παράβαση διαπιστώνεται με πράξη του οργάνου που επέβαλε την απαγόρευση με την οποία και καταλογίζεται το πρόστιμο.

Με απόφαση του οργάνου που επέβαλε την απαγόρευση λειτουργίας της επιχείρησης ή δραστηριότητας, μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να αίρεται η απαγόρευση αυτή, αν η επιχείρηση ή η δραστηριότητα λάβει αποτελεσματικά μέτρα, ώστε να παύσει οριστικά η ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

3. Η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων της Γ' ενότητας της παραγράφου ΙΙ του παρόντος άρθρου, αρχίζει με τη βεβαίωση της παράβασης από το όργανο που τη διαπιστώνει, το οποίο συντάσσει σχετική έκθεση, η οποία κοινοποιείται μαζί με έγγραφη κλήτευση προς τον παραβάτη να υποβάλει τις απόψεις του, μέσα σε 5 μέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου για 5 μέρες.
4. Όπου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιβάλλεται, ως διοικητική κύρωση, η διακοπή λειτουργίας δραστηριότητας, έργου ή επιχείρησης από περιφερειακές υπηρεσίες, αυτές διατηρούν την αρμοδιότητα αυτή.

Οι σχετικές αποφάσεις τους λαμβάνονται ομοίως είτε ύστερα από αυτεπάγγελτο έλεγχο είτε ύστερα από εισήγηση μιας από τις προαναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής υπηρεσίες.

- III. Οι προαναφερόμενες στην παράγραφο II, ενότητες Α, Β και Γ, κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως στο άρθρο 20 του Ν. 2939/2001 (Α' 179) και στο Π. Δ/γμα 148/2009 (ΦΕΚ Α, 190) «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον – Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει».
- IV. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την προηγούμενη παράγραφο II χαρακτηρίζονται ως «Πράσινοι Πόροι» και εισπράττονται υπέρ του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με τον νόμο 3889/2010 (ΦΕΚ Α, 182).
Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος καταγραφής των Πράσινων Πόρων, συστηματοποίησης και ταξινόμησης τους ανάλογα με το σκοπό ή τους σκοπούς για τους οποίους έχουν προβλεφθεί, ο προγραμματικός και λογιστικός διαχωρισμός τους, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις οικείες σχετικές διατάξεις, ο τρόπος τα όργανα και η διαδικασία είσπραξης και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
- V. Με νομοθετικές ρυθμίσεις είναι δυνατό να καθορίζονται οι κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης ειδικότερων θεμάτων κατά τη διαχείριση των αποβλήτων και κάθε αναγκαία πρόσθετη λεπτομέρεια, σχετικά με τα όργανα και τη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων.
- VI. Σε περίπτωση δήλωσης αναληθών στοιχείων από το μελετητή, σχετικά με τα αναφερόμενα στα άρθρα 23, 25 του παρόντος νόμου, αυτός παραπέμπεται στα πειθαρχικά συμβούλια των επαγγελματικών επιμελητηρίων και στην αρμόδια για τη χορήγηση μελετητικού πτυχίου υπηρεσία για την επιβολή κυρώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37
(άρθρο 37 της Οδηγίας)

Υποβολή εκθέσεων και αναθεώρηση

1. Το ΥΠΕΚΑ ενημερώνει ανά τριετία την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εφαρμογή της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του παρόντος νόμου, δια της υποβολής τομεακής έκθεσης σε ηλεκτρονική μορφή. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες για τη διαχείριση των αποβλήτων ορυκτελαίων - λιπαντικών ελαίων και για την επιτευχθείσα πρόοδο κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με μέτρα όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 σχετικά με τη διευρυμένη ευθύνη των παραγωγών.
Η έκθεση συντάσσεται βάσει ερωτηματολογίου ή σχεδιαγράμματος, το οποίο καταρτίζει η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23^{ης} Δεκεμβρίου 1991, για την τυποποίηση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων που αφορούν την εφαρμογή ορισμένων οδηγιών για το περιβάλλον. Η έκθεση υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός εννέα μηνών από το τέλος της τριετούς περιόδου την οποία καλύπτει.
2. Η πρώτη τριετής έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλεται μέχρι τις 12 Δεκεμβρίου 2014.

Άρθρο 38
(άρθρο 38 της Οδηγίας)

Ερμηνεία και προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου ακολουθούνται οι κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία των ορισμών της ανάκτησης και της διάθεσης, οι οποίες εκπονούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
Επίσης, εφόσον απαιτείται, ορίζεται η εφαρμογή του τύπου για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης που αναφέρεται στο Παράρτημα II, σημείο R1.
Είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές κλιματικές συνθήκες, όπως η δριμύτητα του ψύχους και η ανάγκη θέρμανσης, στο βαθμό που επηρεάζουν την ποσότητα ενέργειας που είναι τεχνικά δυνατόν να χρησιμοποιηθεί ή να παραχθεί υπό μορφή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας, ψύξης ή ατμού.
Επίσης μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές συνθήκες των εξόχως απόκεντρων περιοχών, όπως ορίζονται στο τέταρτο εδάφιο του άρθρου 299, παράγραφος 2, της Συνθήκης και των εδαφών που αναφέρονται στο άρθρο 25 της Πράξης Προσχώρησης του 1985. Το μέτρο αυτό, το οποίο αποσκοπεί στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 39, παράγραφος 2 και τίθεται αυτόματα σε ισχύ.
2. Κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου ακολουθούνται τα Παραρτήματα, τα οποία δύνανται να τροποποιούνται με βάση την επιστημονική και τεχνική πρόοδο. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 39
(άρθρο 39 της Οδηγίας)
Διαδικασία επιτροπής

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου ακολουθούνται οι εκτελεστικές πράξεις που εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επικουρούμενη από επιτροπή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ.
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5^α, παράγραφοι 1 έως 4, και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.
3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.
Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 6, της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

Άρθρο 40
(άρθρο 40 της Οδηγίας)
Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

Με τον παρόντα νόμο ενσωματώνεται πλήρως στο εθνικό μας δίκαιο η Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Νοεμβρίου 2008 και με το Ν. 2939/2001, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3854/2010 και όπως εκάστοτε ισχύει, αποτελούν το πλήρες πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων.

Με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου και των Ν. 2939/2001 και Ν. 3854/2010 όπως κάθε φορά ισχύουν, ρυθμίζονται αναλυτικά και διεξοδικά τα μέτρα και οι όροι για τη διαχείριση των αποβλήτων, οι προδιαγραφές διαχείρισης των αποβλήτων και κάθε συναφές θέμα με τη διαχείριση των αποβλήτων.

Άρθρο 41
Τροποποιήσεις υφιστάμενης νομοθεσίας

1. Τα άρθρα 26, 28, 29, 30 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α, 160) και το άρθρο 4 του Ν. 3010/2002, σε ό,τι αφορά τη διαχείριση αποβλήτων, αντικαθίστανται από τα αναφερόμενα στα άρθρα 34 και 36 του παρόντος νόμου.
2. Μέχρι την έκδοση των ΚΥΑ που προβλέπονται στα άρθρα του παρόντος νόμου και προκειμένου να αρχίσει να παράγει αποτελέσματα η ενσωμάτωση της οδηγίας 2008/98 στο εθνικό μας δίκαιο, εξακολουθούν να ισχύουν οι παρακάτω ΚΥΑ και τροποποιούνται οι ρυθμίσεις τους σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα νόμο:
 - α) ΚΥΑ 114218/1997 (ΦΕΚ Β 1016) «Κατάρτιση πλαισίου προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων».
 - β) ΚΥΑ 7589/731/2000 (ΦΕΚ Β 514) «Καθορισμός μέτρων και όρων για την διαχείριση των PCB/PCT»
 - γ) ΚΥΑ 29407/3508/2002 (ΦΕΚ Β 1572) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων»
 - δ) ΚΥΑ 37591/2031/2003 (ΦΕΚ Β 1419) «Μέτρα και όροι για την διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες», όπως ισχύει
 - ε) ΚΥΑ. 50910/2727/2003 (ΦΕΚ Β 1909) «Μέτρα και όροι για τη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης»
 - στ) ΚΥΑ 18083/1098Ε.103/2003 (ΦΕΚ Β 606) «Σχέδια διάθεσης /απολύμανσης συσκευών που περιέχουν PCB – Γενικές κατευθύνσεις για τη συλλογή και μετέπειτα διάθεση συσκευών και αποβλήτων με PCB, σύμφωνα με το άρθρο 7 της κοινής υπουργικής απόφασης 7589/731/2000 (Β' 514)»
 - ζ) ΚΥΑ 22912/1117/2005 (ΦΕΚ Β 759) «Μέτρα και όροι για την πρόληψη και τον περιορισμό της ρύπανσης του περιβάλλοντος από την αποτέφρωση αποβλήτων»

η) ΚΥΑ ΗΠ 13588/725/2006 (ΦΕΚ Β 383) «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ ...»

θ) ΚΥΑ ΗΠ 24944/1159/2006 (ΦΕΚ Β 791) «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ...»

ι) ΚΥΑ 8668/2007 (ΦΕΚ Β 287) «Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 5 της υπ' αρ. 13588/725 ΚΥΑ...»

3. Ειδικότερα τροποποιούνται τα ακόλουθα:

α) Στο άρθρο 8, παράγραφο 2β της ΚΥΑ 50910/2727/2003 καταργούνται οι άδειες μεταφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης και επεξεργασίας.

β) Στην ΚΥΑ 29407/3508/2002 τροποποιούνται τα άρθρα 9 και 10 και αντικαθίσταται ο όρος άδεια διάθεσης με τον όρο άδεια λειτουργίας. Αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση της άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ είναι η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας.

γ.1) Στην ΚΥΑ 13588/725/2006 αντικαθίσταται ο ορισμός του επικινδύνου αποβλήτου από τον ορισμό της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως συμπληρώνεται και με το Άρθρο 7 του παρόντος Νόμου. Επίσης καταργούνται οι άδειες μεταφόρτωσης, αποθήκευσης και επεξεργασίας, αξιοποίησης και διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων. Επίσης η «άδεια διασυνοριακής μεταφοράς» των επικινδύνων αποβλήτων αντικαθίσταται από την φράση «έγγραφο συγκατάθεση στη διασυνοριακή μεταφορά».

γ.2) Οι διατάξεις, περί «ασφαλιστηρίου συμβολαίου», του εδαφίου α της παραγράφου Β.2.3 του άρθρου 7 της ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006, όπως έχει τροποποιηθεί με το εδάφιο γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 8668/28.2.2007 (ΦΕΚ Β, 287), τροποποιούνται ως εξής:

«α) Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο στο οποίο:

- θα προσδιορίζεται ο ασφαλιζόμενος φορέας διαχείρισης
- θα προσδιορίζονται οι εργασίες διαχείρισης που καλύπτονται
- θα προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά επικινδυνότητας (κλάση UN, αριθμός Η και αντίστοιχη περιγραφή) των προς διαχείριση αποβλήτων
- θα αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά ζημιές προς τρίτους και την επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση, σε περίπτωση ζημιάς
- θα αναγράφεται ότι, σε περίπτωση διασυνοριακής μεταφοράς, η ασφαλιστική κάλυψη αφορά στα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (π.χ. τα έξοδα μεταφοράς και αξιοποίησης ή διάθεσης, το κόστος αποθήκευσης για 90 ημέρες και τα έξοδα που προκύπτουν, όταν η μεταφορά ή η αξιοποίηση ή η διάθεση, δεν μπορεί να ολοκληρωθεί όπως προβλεπόταν ή είναι παράνομη)
- θα αναγράφεται το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης, το οποίο προσδιορίζεται, κατ' ελάχιστο, ως εξής:

- για εργασίες διάθεσης (D1 έως και D15), αξιοποίησης (R1 έως και R13):

α) 1 εκ. ευρώ ετησίως για τις εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στις Α1 κατηγορία σύμφωνα με την ΚΥΑ 15393/2332/5.8.2002 (ΦΕΚ Β, 1022).

β) 0,5 εκ. ευρώ για τις εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στην Α2 κατηγορία σύμφωνα με την ΚΥΑ 15393/2332/5.8.2002 (ΦΕΚ Β, 1022).

- για την διασυνοριακή μεταφορά: 1 εκ. ευρώ ετησίως

- για την συλλογή και μεταφορά: 0,5 εκ. ευρώ ετησίως

Σε περίπτωση που ο φορέας διαχείρισης δραστηριοποιείται σε εργασίες διάθεσης – αξιοποίησης, συλλογής και μεταφοράς, διασυνοριακής μεταφοράς το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης είναι αθροιστικό. Τα παραπάνω ποσά δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση των Υπουργών ΥΠΕΚΑ και Οικονομικών.

Για κάθε επί μέρους εργασία διαχείρισης ο φορέας διαχείρισης θα προσκομίζει στην αδειοδοτούσα αρχή, Βεβαίωση της Ασφαλιστικής Εταιρίας στην οποία θα βεβαιώνεται ότι η εν λόγω εργασία καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Σε περίπτωση αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης των προαναφερόμενων εργασιών, ο φορέας διαχείρισης προσκομίζει στην αδειοδοτούσα αρχή, ισόποση, κατ' ελάχιστον, εγγυητική επιστολή υπέρ Δημοσίου.

Σε περίπτωση αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης συγκεκριμένου αποβλήτου, κατά την συλλογή και μεταφορά (διασυνοριακή ή μη), ο φορέας διαχείρισης δύναται να προσκομίσει στην αδειοδοτούσα αρχή, εγγυητική επιστολή υπέρ Δημοσίου, ίση με το ένα πέμπτο (1/5) των αντίστοιχων ως άνω ελαχίστων ποσών. Σε περίπτωση που τα ποσά αυτά καταπίπτουν, διατίθενται μέσω του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, αποκλειστικά, για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος».

Ειδικότερα τα έργα και δραστηριότητες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση έκδοσης άδειας διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να διαθέτει, σε ισχύ, ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή ισόποση εγγυητική επιστολή, για τις αντίστοιχες εργασίες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, όπως περιγράφεται στις προηγούμενες παραγράφους, το οποίο, με την προαναφερόμενη Βεβαίωση Ασφάλισης και κάθε ανανέωση ή/και τροποποίηση αυτού, θα πρέπει να προσκομίζονται στην αρμόδια αρχή έκδοσης της διαπιστωτικής πράξης (βεβαίωσης) τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.

γ.3) Τροποποιείται το εδάφιο ι) της παραγράφου Β.1.β1) του άρθρου 7 της ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006, όπως έχει τροποποιηθεί με το εδάφιο β) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 8668/28.2.2007 (ΦΕΚ Β, 287) ως εξής:

«ι) Η άδεια για τη συλλογή και μεταφορά επικινδύνων αποβλήτων σε πλείονες της μίας Περιφέρειες ή εφ' όσον αυτά προέρχονται από πλείονες της μίας Περιφέρειες, χορηγείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

γ.4) Τροποποιείται και αντικαθίσταται το εδάφιο β) της παραγράφου Γ.1 του άρθρου 7 της ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006 (ΦΕΚ Β, 383), όπως έχει τροποποιηθεί με το εδάφιο ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 8668/28.2.2007 (ΦΕΚ Β, 287) ως εξής:

«β) Σε περίπτωση εξαγωγών, εισαγωγών, διαμετακόμισης επικινδύνων αποβλήτων, απαιτείται έγγραφη συγκατάθεση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία εγκρίνεται το περιεχόμενο του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 εγγράφου κοινοποίησης και διατυπώνονται όροι για την εκτέλεση της μεταφοράς».

γ.5) Στο εδάφιο β της παραγράφου Β.2.3 του άρθρου 7 της ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006 (ΦΕΚ Β, 383), όπως έχει τροποποιηθεί με την παράγραφο δ) του άρθρου 3 της ΚΥΑ 8668/28.2.2007 (ΦΕΚ Β, 287) (σημείο 5) αντικαθίσταται η αναφορά στην «άδεια διασυνοριακής μεταφοράς» με τον όρο «έγγραφη συγκατάθεση στη διασυνοριακή μεταφορά».

γ.6) Το άρθρο 14 της ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006 (ΦΕΚ Β, 383) τροποποιείται ως ακολούθως:

Προστίθεται η παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Για την διενέργεια ελέγχων, κατά τη διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων, αρμόδιες υπηρεσίες είναι οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και οι κατά τόπους αρμόδιες Τελωνειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.»

γ.7) Το άρθρο 17 της ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006 (ΦΕΚ Β, 383) τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Σε οποιονδήποτε γίνεται υπαίτιος παράβασης των διατάξεων της παρούσας απόφασης με πράξη ή παράλειψη, επιβάλλονται οι ποινικές, αστικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 34 του παρόντος. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας όπως στο άρθρο 20 του ν.2939/2001 (Α' 179).

2. Οι προαναφερόμενες κυρώσεις επιβάλλονται και στην περίπτωση παράβασης:

α) των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές των αποβλήτων

β) των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1102/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2008 για την απαγόρευση των εξαγωγών μεταλλικού υδραργύρου και ορισμένων ενώσεων και μειγμάτων υδραργύρου και για την ασφαλή αποθήκευση του μεταλλικού υδραργύρου (ΕΕ L 304/14.11.2008/σελ. 75).»

δ) Τροποποιείται η πρώτη παράγραφος του Άρθρου 1 της υπ' αρ. 3009634/1937/20.2.2007 (ΦΕΚ Β, 774) κοινής απόφασης υφυπουργών ως εξής:

«Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Γενική Διεύθυνση Προγραμματισμού και Έργων, το Τμήμα Διεθνών Δραστηριοτήτων και ΕΟΚ, ορίζεται ως αρμόδιος φορέας, ο οποίος συντονίζει τα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς του δημόσιου τομέα, κατά λόγον αρμοδιότητας:»

Τα λοιπά ισχύουν ως έχουν.

ε) Τροποποιείται η παράγραφος 1 του Άρθρου 14 της ΚΥΑ 22912/1117/1.6.2005 (ΦΕΚ Β, 759) ως εξής:

«1. Η Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συντάσσει έκθεση, με τη διαδικασία του άρθρου 5 της Οδηγίας 91/692/ΕΟΚ, σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Η έκθεση αυτή αποστέλλεται στην Επιτροπή ΕΚ Η πρώτη έκθεση θα συμμορφώνεται με τις περιόδους που προβλέπονται στο άρθρο 17 της οδηγίας 94/67/ΕΚ.»

Τα έργα και οι δραστηριότητες που ρυθμίζονται από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τις προαναφερόμενες διατάξεις εντός τριετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Οι εγκαταστάσεις που παράγουν ή/και επεξεργάζονται ζωικά υποπροϊόντα υπόκεινται στην αδειοδότηση του Άρθρου 23 του παρόντος νόμου. Η διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1774/2002, όπως έχει αντικατασταθεί με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, και αρμόδιες για την εφαρμογή αυτών είναι οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Περιφερειών. Τα μεταποιημένα - αδρανοποιημένα ζωικά υποπροϊόντα θεωρούνται μη επικίνδυνα απόβλητα και η διαχείριση αυτών διέπεται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 42

Κατάργηση υφιστάμενης νομοθεσίας

1. Καταργείται το Άρθρο 12 του Νόμου 1650/1986 (ΦΕΚ Α 160).
2. Καταργείται η Υ.Δ. Ε1β/221/1965 (ΦΕΚ 138/Β): «Περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων», και οι μεταγενέστερες υγειονομικές διατάξεις τροποποίησης της για όλη την έκταση του πεδίου εφαρμογής, άρθρο 2, του παρόντος νόμου.
3. Καταργούνται όλες οι άδειες και εγκρίσεις για την διαχείριση των αποβλήτων που προβλέπονται στην υφιστάμενη νομοθεσία για έργα και δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου εξαιρουμένων των αδειών συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος.
4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία είναι αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του καταργείται.

Άρθρο 43

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 44
Αρμόδια Αρχή

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
2. Σε ότι αφορά στα αστικά στερεά απόβλητα:
 - α. Η ευθύνη για την συγκρότηση φορέων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε δημοτικό, περιφερειακό ή διαπεριφερειακό επίπεδο, η εποπτεία λειτουργίας των προαναφερόμενων φορέων, οι αποκαταστάσεις των υφιστάμενων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αστικών Αποβλήτων (ΧΑΔΑ), και η επίβλεψη αποτροπής δημιουργίας νέων ΧΑΔΑ ανήκει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
 - β. Η ευθύνη για την οργάνωση συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης ειδικών ρευμάτων αστικών στερεών αποβλήτων, βάσει των διατάξεων του ν.2939/2001, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει από τον Ν. 3854/2010, ανήκει στο ΥΠΕΚΑ.

Άρθρο 45
Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος νόμου τα κάτωθι παραρτήματα:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Εργασίες διάθεσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Εργασίες ανάκτησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Ιδιότητες των αποβλήτων που τα καθιστούν επικίνδυνα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Παραδείγματα μέτρων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων που αναφέρονται στο άρθρο 29

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

- D1 Εναπόθεση εντός ή επί του εδάφους (π.χ. χώρος υγειονομικής ταφής, κλπ.)
- D2 Επεξεργασία σε χερσαίο χώρο (π.χ. βιοαποδόμηση υγρών αποβλήτων ή απόρριψη ιλύος στο έδαφος κλπ.)
- D3 Έγχυση σε βάθος (π.χ. έγχυση αντλήσιμων αποβλήτων σε φρέατα, σε θόλους άλατος, ή σε φυσικά γεωλογικά ρήγματα κλπ.)
- D4 Τελμάτωση (π.χ. έκχυση υγρών αποβλήτων ή ιλύων σε φρέατα, μικρές λίμνες ή λεκάνες κλπ.)
- D5 Ειδικά διευθετημένοι χώροι υγειονομικής ταφής (π.χ. τοποθέτηση σε χωριστές στεγανές κυψελοειδείς κατασκευές, επικαλυμμένες και στεγανοποιημένες τόσο μεταξύ τους όσο και σε σχέση με το περιβάλλον κλπ.)
- D6 Απόρριψη σε υδάτινο σώμα εκτός από θάλασσα/ωκεανό
- D7 Απόρριψη σε θάλασσα/ωκεανό συμπεριλαμβανομένης της ταφής στο θαλάσσιο βυθό
- D8 Βιολογική επεξεργασία που δεν προσδιορίζεται σε άλλο σημείο του παρόντος Παραρτήματος, από την οποία προκύπτουν τελικές ενώσεις ή μίγματα που διατίθενται με κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12
- D9 Φυσικοχημική επεξεργασία που δεν προσδιορίζεται σε άλλο σημείο του παρόντος Παραρτήματος, από την οποία προκύπτουν ενώσεις ή μίγματα που διατίθενται με κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12 (π.χ. εξάτμιση, ξήρανση, αποτέφρωση κλπ.)
- D10 Αποτέφρωση στην ξηρά
- D11 Αποτέφρωση στη θάλασσα (*)
- D12 Μόνιμη αποθήκευση (π.χ. τοποθέτηση κιβωτίων σε ορυχείο κλπ.)
- D13 Ανάδευση ή ανάμιξη πριν από την υποβολή σε κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12 (**)
- D14 Ανασυσσκευασία πριν από την υποβολή σε κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 13
- D15 Αποθήκευση εν αναμονή υποβολής σε μια από τις εργασίες D 1 ως D 14 (εκτός από προσωρινή αποθήκευση, εν αναμονή συλλογής, στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων) (***)

(*) Η δραστηριότητα αυτή απαγορεύεται από την κοινοτική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.

(**) Εάν δεν υπάρχει άλλος κατάλληλος κωδικός D, στο σημείο αυτό μπορούν να περιλαμβάνονται προκαταρκτικές εργασίες πριν από τη διάθεση, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προεπεξεργασία, όπως, μεταξύ άλλων, η διαλογή, η σύνθλιψη, η συμπαγοποίηση, η κοκκοποίηση, η αποξήρανση, το ξέφτισμα, η επανασυσσκευασία ή ο διαχωρισμός πριν από την υποβολή σε οιαδήποτε από τις εργασίες D1 έως D12.

(***) Ως προσωρινή αποθήκευση νοείται η προκαταρκτική αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ

- R1 Χρήση κυρίως ως καύσιμο ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας (*)
R2 Ανάκτηση/αποκατάσταση διαλυτών
R3 Ανακύκλωση/ανάκτηση οργανικών ουσιών που δεν χρησιμοποιούνται ως διαλύτες (συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης και άλλων διαδικασιών βιολογικού μετασχηματισμού) (**)
R4 Ανακύκλωση/ανάκτηση μετάλλων και μεταλλικών ενώσεων
R5 Ανακύκλωση/ανάκτηση άλλων ανόργανων υλικών (***)
R6 Αναγέννηση οξέων ή βάσεων
R7 Ανάκτηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση των ρύπων
R8 Ανάκτηση προϊόντων από καταλύτες
R9 Αναδιύλιση πετρελαίου ή άλλες επαναχρησιμοποιήσεις πετρελαίου
R10 Επεξεργασία σε χερσαίο χώρο από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή οικολογικές βελτιώσεις
R11 Χρήση αποβλήτων που προκύπτουν από τις εργασίες R1 ως R10
R12 Ανταλλαγή αποβλήτων για να υποβληθούν σε κάποια από τις εργασίες R1 ως R11 (****)
R13 Αποθήκευση αποβλήτων εν αναμονή υποβολής σε κάποια από τις εργασίες R1 ως R12 (εκτός από προσωρινή αποθήκευση, εν αναμονή συλλογής, στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων) (*****)

(*) Περιλαμβάνει εγκαταστάσεις αποτέφρωσης που προορίζονται για την επεξεργασία στερεών αστικών αποβλήτων μόνον εφόσον η ενεργειακή τους απόδοση ισούται ή υπερβαίνει:

- 0,60 για εγκαταστάσεις που λειτουργούν και επιτρέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009,
- το 0,65 για εγκαταστάσεις που επιτρέπονται μετά την 3^η Δεκεμβρίου 2008,

και υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο: Ενεργειακή Απόδοση = $\frac{E_p - (E_f - E_i)}{0,97 \times (E_w - E_f)}$, όπου

E_p είναι η ενέργεια που παράγεται ετησίως υπό μορφή θερμότητας ή ηλεκτρισμού. Υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας την ενέργεια υπό μορφή ηλεκτρισμού με 2,6 και την θερμότητα που παράγεται για εμπορική χρήση με 1,1 (GJ/έτος).

E_f είναι η ενέργεια με την οποία τροφοδοτείται ετησίως το σύστημα από καύσιμα που συμβάλλουν στην παραγωγή ατμού (GJ/έτος).

E_w είναι η ετήσια ενέργεια που περιέχεται στα κατεργασμένα απόβλητα και υπολογίζεται με χρήση της καθαρής θερμογόνου αξίας των αποβλήτων (GJ/έτος).

E_i είναι η ετήσια ενέργεια που εισάγεται εκτός από την E_w και την E_f (GJ/έτος).

0,97 είναι ένας συντελεστής που αντιπροσωπεύει τις ενεργειακές απώλειες λόγω τέφρας πυθμένα και ακτινοβολίας.

Ο τύπος αυτός εφαρμόζεται σύμφωνα με το έγγραφο αναφοράς σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές στον τομέα της αποτέφρωσης αποβλήτων.

(**) Περιλαμβάνει την αεριοποίηση και την πυρόλυση που χρησιμοποιούν τα συστατικά ως χημικές ουσίες.

(****) Περιλαμβάνει τον καθαρισμό του εδάφους που οδηγεί σε ανάκτηση εδάφους και την ανακύκλωση ανόργανων οικοδομικών υλικών.

(*****) Εάν δεν υπάρχει άλλος κατάλληλος κωδικός R, μπορεί να περιλαμβάνει προκαταρκτικές εργασίες πριν από την ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της προεπεξεργασίας, όπως, μεταξύ άλλων, την αποσυναρμολόγηση, τη διαλογή, τη σύνθλιψη, τη συμπαγοποίηση, την κοκκοποίηση, την αποξήρανση, το ξέφτισμα, την ανασυσκευασία, το διαχωρισμό, την ανάδευση ή την ανάμειξη πριν από την προώθησή τους για οιαδήποτε από τις εργασίες R1 έως R11.

(*****) Ως προσωρινή αποθήκευση νοείται η προκαταρκτική αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 10).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΤΑ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ

- H1 «Εκρηκτικό»: ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να εκραγούν όταν έλθουν σε επαφή με φλόγα ή που είναι περισσότερο ευαίσθητες στις κρούσεις και τις τριβές από το δινιτροβενζόλιο.
- H2 «Οξειδωτικό»: ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία, όταν έλθουν σε επαφή με άλλες ουσίες, ιδίως εύφλεκτες ουσίες, παρουσιάζουν ισχυρή εξώθερμο αντίδραση.
- H3-A «Πολύ εύφλεκτο»:
- ουσίες και παρασκευάσματα σε υγρή κατάσταση, των οποίων το σημείο ανάφλεξης είναι κατώτερο των 21 °C
 - (συμπεριλαμβανομένων εξαιρετικά εύφλεκτων υγρών), ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα που μπορεί να θερμανθούν και τελικά να αναφλεγούν στον αέρα σε κανονική
 - θερμοκρασία χωρίς έξωθεν παροχή ενέργειας, ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα σε στερεά κατάσταση, που μπορούν να αναφλεγούν εύκολα μετά από σύντομη
 - επίδραση πηγής ανάφλεξης και που εξακολουθούν να φλέγονται ή να καίονται μετά την απόσυρση της πηγής
 - ανάφλεξης, ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα σε αέρια κατάσταση που αναφλέγονται στον αέρα υπό συνήθη πίεση, ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα που, όταν έλθουν σε επαφή με το νερό ή με υγρό αέρα, παράγουν εξαιρετικά
 - αναφλέξιμα αέρια σε επικίνδυνες ποσότητες.
- H3-B «Εύφλεκτο»: υγρές ουσίες και παρασκευάσματα των οποίων το σημείο ανάφλεξης είναι τουλάχιστον 21 °C και δεν υπερβαίνει τους 55 °C.
- H4 «Ερεθιστικό»: ουσίες και παρασκευάσματα μη διαβρωτικά που ερχόμενα σε άμεση επαφή παρατεταμένα ή επαναλαμβανόμενη με το δέρμα ή τους βλεννογόνους δύνανται να προκαλέσουν φλεγμονή.
- H5 «Επιβλαβές»: ουσίες και παρασκευάσματα των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα είναι δυνατόν να συνεπάγεται περιορισμένους κινδύνους.
- H6 «Τοξικό»: ουσίες και παρασκευάσματα (περιλαμβανομένων πολύ τοξικών ουσιών και παρασκευασμάτων) των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα είναι δυνατόν να συνεπάγεται σοβαρούς κινδύνους για την υγεία, παροδικού ή χρόνιου χαρακτήρα, ή ακόμη και το θάνατο.
- H7 «Καρκινογόνο»: ουσίες ή παρασκευάσματα οι οποίες, με εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα μπορούν να προκαλέσουν καρκίνο ή να αυξήσουν τη συχνότητά του.
- H8 «Διαβρωτικό»: ουσίες και παρασκευάσματα οι οποίες, όταν έλθουν σε επαφή με ζωντανούς ιστούς, μπορούν να τους καταστρέψουν.
- H9 «Μολυσματικό»: ουσίες και παρασκευάσματα που περιέχουν ανθεκτικούς μικροοργανισμούς ή τις τοξίνες τους, οι οποίοι είναι γνωστό ή υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι προκαλούν ασθένειες στον άνθρωπο ή σε άλλους ζώντες οργανισμούς.
- H10 «Τοξικό για την αναπαραγωγή»: ουσίες ή παρασκευάσματα των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα, μπορεί να προκαλέσει μη κληρονομικές συγγενείς δυσμορφίες ή να αυξήσει τη συχνότητα εμφάνισής τους.
- H11 «Μεταλλαξογόνο»: ουσίες ή παρασκευάσματα των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα, μπορεί να προκαλέσει κληρονομικά γενετικά ελαττώματα ή να αυξήσει τη συχνότητα εμφάνισής τους.
- H12 Απόβλητα που εκλύουν τοξικό ή πολύ τοξικό αέριο, όταν έλθουν σε επαφή με το νερό, τον αέρα ή με ένα οξύ.

- H13 (*) «Ευαισθητοποιητικό»: ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία διά της εισπνοής, κατάποσης ή απορρόφησης μέσω του δέρματος, μπορούν να προκαλέσουν αντίδραση του οργανισμού (υπερευαισθητοποίηση) τέτοια ώστε, με περαιτέρω έκθεση σε αυτή την ουσία ή το παρασκεύασμα, να προκαλούνται χαρακτηριστικές επιβλαβείς αντιδράσεις.
- H14 «Οικοτοξικό»: απόβλητα που παρουσιάζουν ή είναι δυνατόν να παρουσιάσουν άμεσο ή μελλοντικό κίνδυνο για έναν ή περισσότερους τομείς του περιβάλλοντος.
- H15 Απόβλητα ικανά μετά από διάθεση, να δημιουργήσουν, με οποιοδήποτε μέσο, άλλη ουσία, π.χ. προϊόν έκπλυσης, το οποίο έχει ένα από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται ανωτέρω.

Σημειώσεις

1. Οι χαρακτηρισμοί «τοξικό» (και «πολύ τοξικό»), «επιβλαβές», «διαβρωτικό», «ερεθιστικό», «καρκινογόνο», «τοξικό για την αναπαραγωγή», «μεταλλαξογόνο» και «οικοτοξικό» αποδίδονται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Παράρτημα VI της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27^{ης} Ιουνίου 1967, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν στην ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών ⁽¹⁾.
2. Ανάλογα με την περίπτωση, εφαρμόζονται οι οριακές τιμές που αναφέρονται στα Παραρτήματα II και III της οδηγίας 99/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31^{ης} Μαΐου 1999, και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων ⁽²⁾.

Μέθοδοι δοκιμών

Πρέπει να χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι που περιγράφονται στο Παράρτημα V της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ και σε άλλα συναφή σημειώματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN)

(*) Εφόσον υπάρχουν μέθοδοι δοκιμής.

⁽¹⁾ ΕΕ 196 της 16.8.1967, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 200 της 30.7.1999 σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 31

Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις προϋποθέσεις-πλαίσια σχετικά με την παραγωγή αποβλήτων

1. Χρήση μέτρων σχεδιασμού ή άλλα οικονομικά μέσα που προάγουν την αποτελεσματική χρήση των πόρων.
2. Προαγωγή της έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της επίτευξης καθαρότερων προϊόντων και τεχνολογιών που παράγουν λιγότερα απόβλητα καθώς και διανομή και χρήση των αποτελεσμάτων της εν λόγω έρευνας και ανάπτυξης.
3. Ανάπτυξη αποτελεσματικών και χρήσιμων δεικτών για τις περιβαλλοντικές πιέσεις που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων με στόχο τη συμβολή στην πρόληψη παραγωγής αποβλήτων σε όλα τα επίπεδα, από τις συγκρίσεις προϊόντων σε κοινοτικό επίπεδο μέχρι δράσεις που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλίες των τοπικών αρχών και μέτρα σε εθνικό επίπεδο.

Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις φάσεις σχεδιασμού, παραγωγής και διανομής

4. Προαγωγή του οικολογικού σχεδιασμού (συστηματική ενσωμάτωση περιβαλλοντικών μελημάτων στον σχεδιασμό προϊόντων με στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος καθ' όλο τον κύκλο της ζωής του).
5. Παροχή πληροφοριών για τεχνικές πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών από τη βιομηχανία.
6. Οργάνωση της εκπαίδευσης των αρμόδιων αρχών όσον αφορά την εισαγωγή των απαιτήσεων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων στις άδειες που εκδίδονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 96/61/ΕΚ.
7. Ένταξη μέτρων πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων σε εγκαταστάσεις που δεν υπάγονται στην οδηγία 96/61/ΕΚ. Ανάλογα με την περίπτωση, στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται και αξιολογήσεις ή σχέδια πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων.
8. Προσφυγή σε εκστρατείες ευαισθητοποίησης ή παροχή στήριξης στις επιχειρήσεις με οικονομικά, συμβουλευτικά ή άλλα μέσα. Τα μέτρα αυτά μπορεί να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στις περιπτώσεις που αφορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις και λειτουργούν μέσω καθιερωμένων δικτύων επιχειρήσεων.
9. Προσφυγή σε εθελοντικές συμφωνίες, επιτροπές καταναλωτών/παραγωγών, ή τομεακές διαπραγματεύσεις έτσι ώστε οι σχετικές επιχειρήσεις ή βιομηχανικοί κλάδοι να καταρτίσουν τα δικά τους σχέδια ή στόχους πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων ή να διορθώσουν τα προϊόντα ή τις συσκευασίες που παράγουν απόβλητα.
10. Προαγωγή αξιόπιστων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένου του EMAS και του ISO 14001.

Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις φάσεις κατανάλωσης και χρήσης

11. Οικονομικά μέσα, όπως κίνητρα για καθαρές προμήθειες ή καθιέρωση υποχρεωτικής πληρωμής από τους καταναλωτές για συγκεκριμένα αντικείμενα ή στοιχεία συσκευασίας που θα μπορούσαν αλλιώς να διατίθενται δωρεάν.
12. Προσφυγή σε εκστρατείες ευαισθητοποίησης και παροχής πληροφοριών που απευθύνονται στο ευρύ κοινό ή σε ειδικές ομάδες καταναλωτών.
13. Προαγωγή αξιόπιστων οικολογικών σημάτων.
14. Συμφωνίες με τη βιομηχανία, όπως η χρήση επιτροπών προϊόντων όπως εκείνες που συγκροτούνται στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Πολιτικών Προϊόντων ή με λιανοπωλητές, για τη διάθεση πληροφοριών σχετικά με την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και με προϊόντα που έχουν λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον.
15. Στο πλαίσιο δημόσιων και εταιρικών προμηθειών, ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών κριτηρίων και των κριτηρίων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων σε δημοπρασίες και

συμβάσεις, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο για Περιβαλλοντικές Δημόσιες Προμήθειες που δημοσίευσε η Επιτροπή στις 29 Οκτωβρίου 2004.

16. Προαγωγή της επαναχρησιμοποίησης ή/και επιδιόρθωσης κατάλληλων απορριφθέντων προϊόντων ή των συστατικών στοιχείων τους, ιδίως μέσω της χρήσης εκπαιδευτικών ή οικονομικών μέτρων, μέτρων εφοδιαστικής ή άλλων μέτρων, όπως η παροχή στήριξης σε διαπιστευμένα δίκτυα επισκευής και επαναχρησιμοποίησης ή στη σύστασή τους, ιδίως σε πυκνοκατοικημένες περιοχές.

Αθήνα,/./2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΙΔΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ